

18 17.10.2012

KIRKKO & KOTI

Katolinen Isä Ryszard
ja ikuiset lupaukset
→ keskiaukeama

Hylätyn miehen haavaa tutki Jari Koskela

→ Sivu 2

AJANKOHTAISTA

Asunto menee alta?

Asunnottomien yötä vietetään 17.10. Kuopiossa asunnottomuus ei ole samanlainen ongelma kuin monessa muussa kaupungissa.

Jokainen asunnoton pääsee puhtaiden lakanoiden alle Kuopiossa”, kertoo diakoniajohtaja **Seppo Marjanen**.

Asunnottomien lämmittelysuojaa ei enää ole. Asunnoton voi ottaa yhteyttä Inkilänmäellä sijaitsevaan Patakukkulan asuntolaan, jossa on viisi miespaikkaa ja

kolme naispaikkaa ja normaalit peseytymis- ja ruokailumahdollisuudet.

”Sinne saa tulla myös päihtyneenä. Aamulla keskustellaan jatkohoidosta ja apua tarjotaan.”

Vain hyvin pieni osa ihmisistä on sellaisia, jotka eivät esimerkiksi tarjotussa asunnossa pysy.

”Sopeutumattomalle on voitu tarjota kolmeakin asuntoa, mutta jos kodista tulee nopeasti yleinen ryyppypaikka, siitä valitettavasti tulee lähtö. Jokainen, jolla on halua muuttaa tilannettaan, saa apua.”

Esimerkiksi kuntien ATTE-hanke tarjoaa kuntoutuksen ohella tuetun asumisen palveluja. Tuettua asumista on tarjolla ensisijaisesti Kuopion Työterapisen yhdistyksen kautta. Sirkkulanpuistolla on myös asuntoja tarjolla.

Inkilänmäelle myös rakennetaan uusia asuntoja toisen kerrostalon viereen: 45 asuntoa on valmistumassa. Diakonia-

johtaja Marjanen on siviilissä talon hallituksen puheenjohtaja:

”Kun oma nimi on ovela, ihminen kokee saavansa täysivaltaisen osallisuuden yhteiskuntaan. Ihmisarvohan jokaisella meillä on Luojan luomina, ja se on kaikilla meillä samanlainen, olimme esimerkiksi työssä tai emme.”

Koko maassa yksinäisten asunnottomuus väheni ja perheiden lisäänty viime vuonna. Vuoden 2011 lopussa Suomessa oli 7 606 yksinäistä asunnotonta ja 423 perhettä. Asunnottomuutta on seurattu vuodesta 1987 alkaen, jolloin asunnottomia oli Suomessa yli 16 000. Nykyisellä noin 8 000 asunnottoman tasolla ollaan oltu vuodesta 2003.

Kuopiossa arvioidaan olevan noin 44 asunnotonta. Asunnottomien yön ruoka- ja hartaushetki pidetään Patakukkulalla lehden ilmestymispäivänä.

ULLA REMES

Asunnottomuuteen kietoutuu monenlaisia ongelmia.

PYSÄKILLÄ

Avioero on usein miehelle

Miesnäkökulma sivuutetaan, ero tulee naisen aloitteesta ja palvelu- ja neuvontatoiminta kaipaa syventämistä, haastaa tutkija Jari Koskela.

Jari Koskela kuunteli vaimojensa jättämiä miehiä pitkään, ensin pappina ja sitten tutkijana. Tarina tuntui sisältävän samankaltaisuutta aina vain.

”Kiinnostukseni avioeroja kohtaan heräsi muutettuani 1980-luvulla perheeni kanssa Uppsalaan opiskelemaan. Tuolloin Ruotsissa käytiin vilkasta tasa-arvokeskustelua, vaikkakin huolta kannettiin ennen muuta naisten tasa-arvosta.”

”Olen heikomman puolella. Avioeroissa on harvoin voittajia, mutta toivoisin tasa-arvoa molemmille osapuolille.”

Miehen ääni kuuluviin

Miehet erokokemuksineen tulivat tutkimuskohteeksi vasta Suomeen muuton jälkeen, teologian opintojen yhteydessä Helsingin yliopistossa.

”Huomasin, että teemaan liittyvä julkaisuutoiminta oli sisältöltään yksipuolista; miesnäkökulma sivuutettiin keskusteluissa kokonaan.”

Tänä syksynä hän väitteli aiheesta sosiaalipoliittikka pääaineenaan Itä-Suomen yliopistossa.

”Miesten kokemukseen erosta liittyy usein voimakas epäoikeudenmukaisuuden tunne, jopa kohtuuttomuuksien kokeminen. Huoli isän mahdollisuuksista säilyttää yhteys lapsiinsa eron jälkeen sekä miehin riittämättömyyden tunne avioliitossa painavat. Miehet eivät useinkaan voineet ymmärtää, miksi avioliitto kariutui, mikä meni pieleen?”

”Keskustelut laajenivat terapeuttisista sosiaalipoliittisiksi. Eronneiden miesten asema alkoi näyttäytyä sosiaalipoliittisena riskinä, jollaiseksi sitä ei ole aiemmin tunnistettu.”

Koskela näkee kulttuurisen muutoksen yhteiskunnassamme, jossa avioerot ovat nopeasti yleistyneet. Sukupuoliroolit ovat muuttuneet nopeammin kuin yksilöiden valmiudet.

”Olisiko tässä tarvetta myös yhteiskunnan perhe- ja sosiaalipoliittisten tukimuotojen kehittämiseen?” Koskela kysyy.

Vuorovaikutusta lisää

”Monet avioeron ongelmat paikantuvat puolisoitten vuoro-

vaikutuksen kysymyksiksi. Avioitumisen jälkeen olisikin hyvä miettiä, miten puoliset saataisiin aviopuolisokurssille pohtimaan tunneilmaisua ja keskustelua.”

Avioliiton rikkoutuminen on usein kipeä kokemus, kuten puolison tai vanhemman kuolema.

”Ero on myös yhteiskunnan kannalta riski; ero voi lisätä sosiaalisia ongelmia, kuten lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöitä. Siihen liittyy myös kalliita huoltajuuksiistoja.”

”Sosiaalipoliittisesti avioero muistuttaa monia keskeisiä sosiaalisia riskejä, työttömyyttä, leskeyttä tai vaikkapa tapaturmia. Se tulee usein yllättäen ja jopa tahdonvastaisesti.”

Vaikka erityisesti tällainen ero näyttäytyykin Koskelan mukaan merkittävänä ja usein esiintyvänä hyvinvointi- ja perhepoliittisena riskinä, se on jäänyt toistaiseksi suomalaisissa sosiaaliturvajärjestelmissä miltei vaille huomiota.

”Erityisen vähälle huomiolle on jäänyt eronneiden miesten tilanne ja ongelmat.

Erojen yleistymiseen on vaikuttanut toisaalta avioliiton aseman muuttuminen samalla kun naisten taloudellinen riippumattomuus on kasvanut ja osaltaan mahdollistanut avioerot. Perhe oli agraariyhteiskunnassa pitkälti kuin tuotantoyksikkö, ei vain tunne- ja sukupuolisen täyttymyksen ja säätelyn väline.”

Pohjoismaissa työ ja perhe-elämä ovat eriytyneet toisistaan molempien sukupuolten kohdalla. Myös juridisesti avioero on helppo: riittää, että toinen haluaa erota eikä syyllisiä etsitä kuten aiemmin.

”Avioliitto entistä selvemmin syntyy ja säilyy henkilökohtaisena tunnesuhteena ja myös hajoaa sellaisena.”

Mikä naiselle riittää?

Naiseus ei Koskelalle hänen kohtaamiensa miesten kautta ole näyttäytynyt perhettä koossa pitävänä.

”Pelkkä tasainen ja turvallinen arkinen elämänkulku ei naisille riitä pitämään avioliittoa koossa, vaikka tutkimuksen miehet näin tuntuivat uskovat. Kun tunnesiteet puolisoitten välillä löystyvät, liitto ei jatku, vaikka mies niin haluaisi ja vaikka molemmat puoliset haluaisivat jossain määrin säästää lapsia kohtaamasta eroon liittyvät haasteet.”

Erosta ja sen vaikutuksista ei juurikaan keskusteltu lasten kanssa, vaikka miehet kantoivat runsaasti huolta lasten tilanteesta.

Osoittautui, että monilla eroa hakeneilla naisilla perusteenä oli uusi suhde. Vain harvoin eroprosessin käynnistymisen syyksi nousivat miehen tai naisen henkilökohtaiset ongelmat, kuten mielenterveys- tai päihdeongelmat.

”Olisiko miesten terästydyttävä vaatimaan ja puolustamaan paremmin oikeuksiaan isinä?”

”Kun naisten aloitteesta käynnistyvä eroprosessi tuli miehille usein yllätyksenä, tulkitseen tämän osoittavan, etteivät miehet ole täysin tiedostaneet tai kysyneet kommunikoidaan puolisoitensa kanssa avoimesti saati tiedostaneet vuorovaikutuksen suurta merkitystä nykyajan avioliitossa.”

”Ulkopuoliseen apuun näyttää olevan poikkeuksellista turvautua, vaikka useat miehet kokivat tällaisen avun tarvetta. Avun hakemista pidetään epämiehekkäänä, heikkouden merkinä.”

Naiset ovat Koskelan mukaan valmistautuneet eroon hyvin, toisin kuin miehet.

”Naisilla näyttää olevan avioliiton jälkeiseen elämään suuntautuva selviytymisstrategia, joka on laadittu miesten kertomusten mukaan yhdessä vanhempien tai ystävien kanssa. Tämä on selkeä viesti avioeron elämänhallintaan kuuluvista sukupuolittuneista käytännöistä.”

Suhde lapsiin tärkeä

Keskeinen, tärkein erosta selviytymisen tekijä miehille on hyvä suhde lapsiin. Suhde lapsiin näyttää paljolti riippuvan suhteesta ex-puolisoon.

”Joillekin ero tarkoittaa pakollista etäisyyttä lasten jäädessä äidille, mihin tosin vaikuttaa

lasten ikä. Toisilla suhde lapsiin tiivistyy, erityisesti murrosiässä, jolloin lapset saattavat liittoutua isänkin kanssa. Lapset sitten kyseenalaistavat hallitsevan sukupuolittuneen käytännön, jossa he jäävät erossa äidille.”

”Jos lasten ääntä kuultaisiin huoltajuuksiistoissa enemmän, riidat ainakin joskus päättyisivät miehen toivomalla tavalla”, Koskela sanoo.

Usein miehillä oli eron jälkeen runsaiden uusien suhteiden vaihe, mikä ilmiönä on universaali ja näkyy kansainvälisessä erotutkimuksessa.

”Suhde entiseen puolisoon voi uudessa suhteessa nousta riidan ja mustasukkaisuuden aiheeksi, vaikka yhdelläkään aineiston miehistä ei eron jälkeen ollut sukupuolista kanssakäymistä ex -puolisoidensa kanssa. Eroihin liittyvässä surutyössä ei siis ole onnistuttu tai surua ei ole ollenkaan läpikäyty, mikä voi johtaa irrationaaliseen käyttäytymiseen”, Koskela kuvaa.

ULLA REMES

”Palvelu- ja neuvontatoimintaa on lisättävä ja perhekasvatusta ja vuorovaikutustaitoja parannettava. Tulonsiirtopoliitikalle en näe tarvetta”, sanoo Jari Koskela.

PÄÄKIRJOITUS

Valtaa ja vastuuta

Väestö Suomessa ikääntyy kovaa vauhtia. Työikäiset veronmaksajat hupenevat Tilastokeskuksen tuoreen väestöennusteen mukaan puolella miljoonalla jo seuraavan sukupolven aikana. Ilman maahanmuuttoa tai oleellista syntyvyyden kasvua verorahojen kertymisestä ei huolehdita yksin yrityselämää tukemalla. Kaikelle työlle on oltava myös tekijöitä, ideoilla kehittäjiä.

Suomi elää Euroopan Unionin luomissa puitteissa, joissa kunnallistason päätöksenteko on ennen kaikkea jakamisen problematiikkaa. Miten järjestää koulutus ja terveydenhuolto, kun valtion velka kasvaa ja valtion kunnille säilyttämät vaatimukset vain paisuvat? Tulevat kuntavaalit haastavat meidät kaikki miettimään yhteisiä asioita: se on kristitynkin vastuuta.

Palveluiden ostoon, julkisten hankintojen kilpailutukseen on saatava se ehto, että verot maksetaan kotimaahan - tosin yritykset eivät ole tähänkään mennessä alistuneet kansalliseen sääntelyyn, koska pääoman vapaa liike on ottanut pyhän aseman.

Julkisia palveluita on voitava järkeistää. Läpinäkyvyyttä on lisättävä: mitkä palvelut on järkevää ostaa? Mitä kunnallisesti tuotettu palvelu oikeasti maksaa - ei vain käyttökustannuksia avaten? Kela-korvatuista yksityisen terveydenhuollon kuluista tulot siirtyvät ylikansallisille yhtiöille Kuopiostakin. Vakuutuksien maksettavista, osin löysästi määräytyistä tutkimuksista maksetaan Kela-korvaukset kuten muustakin. Verovaroja valuu automaation tavoin kaivoon, jonka pohjaa ei näy ja josta varat eivät palaudu yhteiseksi hyväksi.

Toinen pohjaton kaivo löytyy asumistuista, joiden vaikutus ei ole hyvistä tarkoituksista huolimatta ollut vuokrien hintoja laskeva. Itsemaksettava osuus on vain lisätty tuen päälle eli verorahoja muuttaa sijoittajien taskuun. Tämä vinoutuma on vuosikymmeniä ollut tiedossa.

Lasten ja nuorten psyykkiset ongelmat ja sitä kautta koulunkäynnin vaikeudet vaativat lisää resursseja. Kun tilanne on vaikea, keinoja auttaa on vähän ja ne ovat kalliita. Siksi ennaltaehkäisevä ote kotien ja perheiden tukemiseen on ensimmäinen asia, toinen asia ja kolmas asia. Jos kodeissa voidaan hyvin, myös vanhuksille riittää aikaa ja voimavaroja.

Kuntapäättäjiä ei käy kateeksi, koska suuret rakenteelliset uudistukset on toteutettava valtakunnallisesti - paikallisesti on sopeuduttava vallitseviin käytäntöihin. Päättäjille on syytä toivoa kaikkea hyvää, viisautta ja hyviä neuvonantajia. Heiltä on myös lupa odottaa paneutumista, kouluttautumista ja pitkäjänteistä, moniulotteista asioiden tarkastelua.

ULLA REMES
ulla.remes@evl.fi

+ Hautojen kaivaminen siirtyy seurakunnan omaksi työksi. Vuosi sitten Kuopion seurakuntayhtymä ulkoisti haudankaivuun ISS Palvelut Oy:lle säästöjen takia.

ISS on nyt ilmoittanut hinnankorotuksista, joissa hautojen kaivaminen kallistuisi syvähaudan osalta 182 prosenttia ja matalan haudan osalta 220 prosenttia. Uuden hintapyynnön jälkeen kustannukset olisivat noin 200 000 euroa vuodessa. Seurakuntayhtymän omana työnä hinnaksi tulee noin 120 000 euroa vuodessa.

Yritys perustelee korotusta sillä, ettei heillä ensimmäisenä vuotena ollut ammattitaitoa laskea todellisia kustannuksia.

Kirkkoneuvosto päätti purkaa sopimuksen ISS:n kanssa ja siirtää hautojen kaivamisen seurakunnan omaksi työksi.

+ Hautaustoimeen palkataan lisää kaksi erityisammattimiestä. Kuopion seurakuntayhtymässä on 30 hautausmaata. Nilsin liitos ensi vuoden alussa tuo neljä hautausmaata lisää.

+ Alavan seurakunnan kirkkoherra Hannu Koskelainen jatkaa Kuopion seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajana seuraavat kaksi vuotta. Asiasta on päättänyt Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli.

+ Angelus Domini palaa paikalleen Puijon kirkkopihaan syysloman jälkeen. Taidekonsertoja on tutkinut teoksen ja antanut ohjeet sen kiinnittämisestä joulusta. **Arvo Siikamäen** spektrolliittiveistos on puhdistettu ja sitä on kuivatettu lämpimässä varastossa muutamia viikkoja.

TUULAHITTINEN

Kirkkopihassa pidetään päiväkerholaisten ja eläkeläisten kerholaisten kanssa enkelihartaus torstaina 25.10. klo 13. Mukana ovat **Jaana Marjanen** ja **Heidi Löppönen**.

+ Kuopion seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päätti säilyttää nuorisosihteerin viran. Valtuusto äänesti viran säilyttämisen puolesta äänin 24-17. Yhteinen kirkkoneuvosto oli esittänyt valtuustolle viran lakkauttamista. Yhteisen nuorisotyön johtokunta sekä henkilöstöasiain johtokunta oli esittänyt viran säilyttämistä.

Valtuutettu **Jarmo Oksanen** jätti valtuuston puheenjohtajalle nettiadressin, jossa oli viran säilyttämisen puolesta 317 nimeä.

Yhteisen nuorisotyön budjetti vuositasona on 122 000 euroa. Virkoja on yksi. Sitä hoitaa ansiokkaasti **Marjukka Borgman**.

yllätys

KUVA: MIKKO SINERVO

”Monet avioeron ongelmat paikantuvat puolisoiden vuorovaikutuksen kysymyksiksi.

KOLUMNI

Sanan kirkko

Luterilaisuuden menestystarinaa on usein selitetty kansanopetuksella ja saarnalla. Puhutun ja kirjoitetun sanan asema uskonnonharjoituksessa on kuitenkin myös ongelmallinen.

Augustinus esitti teoksensa De Trinitate lopussa, että sydämen kieli ei tule ilmaistuksi tuntemissamme kielissä ja lisäksi sydämen kieli on sitä, mitä Sana. Selittäessään Aristoteleen teoksia Boethius puolestaan esitti, että on kolmenlaista kieltä: puhuttua, kirjoitettua ja henkistä.

Keskiajalla Boethiuksen ajatus tuli yleisesti hyväksytyksi. Esimerkiksi William Ockham kehitti sen pohjalta teorian ajattelun mentaalisestä kielestä. Tämä kieli ei ole sitä, että hiljaa toistamme puhutun kielen lauseita mieles-

sämme. Sen sijaan se on tuon kielen henkinen edellytys, josta käyttämämme kieli saa merkityksensä ja sääntönsä.

Ajattelun kieli on yleinen, eri kielten taustalla oleva kieli. Enkelit puhuvat vain sillä ja siirtävät sen ajatuksia suoraan ajatuksen-siirrolla toisilleen. Keskiajalla esitettiin myös näkemys, jonka mukaisesti eläimet käyttävät ajattelun kieltä.

Ockham esitti, että ajattelun kielellä on verbejä, objekteja, pronomineja jne.. Mutta siinä on esimerkiksi mielialoja. Sellaisena hän edelsi Immanuel Kantin ajatusta ajattelun kategorioista. Paikka, aika jne. ovat ajattelun lakeja, eivät niinkään todellisuuden piirteitä. Myöhemmin Gottlob Frege pyrki kuvaamaan ajattelun kielen geometrisina muotoina.

Nykyisessä mielen filosofiassa ajattelun kieli on ollut elinvoimainen idea. Sen tunnetuin edustaja on Jerry Fodor. Hänelle ajattelun kieli muodostuu symboleista ja näiden sisäisistä henkisistä prosesseista.

Boethius esitti analogisesti ajattelun kielen kanssa, että on musiikkia, jota soitetaan, kuullaan ja jota kuullaan sisäisesti, henkistä musiikkia.

Voisi olettaa, että musiikin muodot ovat yksi ajattelun kielen rakennetekijä. Jos tämä pitää paikkansa ja jos ajattelun kieli on yhteyksissä siihen, mitä on Jumalan Logos, Sana ei typisty puhuttuun ja kirjoitettuun kieleen.

Logos ei puhu englantia. Logos puhuu ajattelun kieltä. Sellaisena Logos sekä soi että kuvaa.

Hengellinen ajattelu on yksipuolista, mikäli se keskittyy vain uskonnollisten uskomusten kielelliseen (propositionaliseen) ulottuvuuteen. Näiden rinnalla esteettinen hahmottaminen on yhtä oleellista ja uskonnollisten tunteiden osalta kenties jopa oleellisempaaakin.

PETRI JÄRVELÄINEN
Kirjoittaja on teologian tohtori ja Portaanpään opiston rehtori.

Diakonia tarvitsee uusia vaikuttamisen keinoja

Köyhyys on arkipäiväistynyt. Onko diakoniatyö sen myötä vesittynyt?

”Ei diakoniatyö ole muuttunut kesyksi ja kiltiksi”, sanoo Kirkkohallituksen Diakonian ja sielunhoitoyksikön johtaja, pastori Kalle Kuusimäki. ”Mutta ei diakonia saa mediassa samalla tavalla tilaa kuin aiemmin.”

Kuusimäki arvelee tämän johtuvan siitä, että köyhyys on arkipäiväistynyt. ”Mutta työ ei ole vesittynyt.”

”Olemme rohkeasti tarttuneet esimerkiksi maahanmuuttajien työllistämiseen, vaikka tiedämme, että siinä silitetään osaa kansalaisista vastakarvaan. Tuotamme diakoniassa päättäjille tietoa siitä, millaisia epäkohtia esimerkiksi palvelujärjestelmässä on.”

Kuusimäen mukaan kirkon diakonian tehtävänä on välittää ymmärrystä kertomalla miksi elämässä käy niin kuin käy ja miten haavoittuvaista elämä on.

”Vaikka itse olisi ollut työttömänä tai tehnyt pätkätöitä, kokemus unohtuu nopeasti. Meitä on aika ajoin muistutettava.”

Miksi diakonia ei näy julkisuudessa samalla tavalla kuin se näkyi leipäjonon aikaan 1990-luvulla?

”Meidän tulisi osata siirtää Nasaretin miehen retorinen osaaminen tähän aikaan. Diakoniassa on opeteltava uudenlaisia viestinnän tapoja, ja mietittävä vaikuttamisen keinoja.”

Kuusimäen mielestä sosiaalinen media on myös kirkon muutoksen kanava ja muutosvoimien kokoaja.

Lähimmäisestä piittaamaton nilkki

Kirjailijapastori **Jaakko Heinimäki** kiinnitti Diakoniapäiville kokoontuneen päätösjuhlaväen katsetta mystiikkaan. Arkisen elämän näkemiseen siinä valos-

sa, josta kuultaa Jumalan syvyys.

”Jumala on mahdollista nähdä kaikessa. Sielunpelastuksen rinnalla hätä ei ole mitätöntä. Diakonia ei ole lisämauste eikä yksinomaan ammattilaisten jut-

tu. Diakonia on kristinusko ja kristinusko on diakonia.”

”Joko palvelet tai sitten et ole kristitty. On oltava liikkeellä niin kuin Kristuksen oli alati liikkeellä.”

Heinimäen mukaan luterilaisessa kirkossa on oltu turhan arkoja tekojen painottamisessa.

”Olemme oppineet sen, että pelastumme yksin armosta. Hihojen käärimisen teologiaa on kartettu. Mutta ei kai

KIRKON KULMILTA

Muistoja miilunpolttajan talosta

Kuva esittää Juankoskella Kellolahdessa sijaitsevaa Ylätaloa 1920-luvulla. Tätä perintötalaa ovat Niskasets asuneet viiden sukupolven ajan 1870-luvun alusta alkaen. Silloin Ylätalo siirtyi Petter Niskasen omistukseen, sitten hänen pojalleen Antille ja sitten tämän pojalle Veikko Niskaselle, joka oli paitsi maanviljelijä myös miilunpolttaja.

Kellolahti oli silloin vielä Kaavia. Se oli yksi pitäjän kymmenestä henkikirjakylistä, niistä pienimpiä yhdessä Likosaaren kanssa. Suurin oli Maarianvaara, jossa tiloja oli yli 70. Kellolahdessa tiloja oli kolme, Ylätalon lisäksi Alatalo ja Keskitalo. Niistä Ylätalo oli nimensä mukaisesti ylimpänä. Se on myös yksi niistä tiloista, joista sisältyy kuvaus 1930-luvulla ilmestyneeseen Suomen maatalousmuseon (Sarka) sivujen kautta löytyvään nettiversioon Sukutilat Webissä.

Tämä Säyneisen tien tuntumassa oleva tila maineen on keskiössä Mirjami Niskasen kirjassa Kahden savun Veikko, Tietoa puuhiilestä. Loppukesästä ilmestynyt teos kertoo hienoin kuvin ja tekstein hänen isänsä Veikko Niskasen tilalaan harjoittamasta miilunpoltosta, jonka tuloksena saatiin suuret määrät puuhiiltä niin sota-ajan kuin myöhemmin seppienkin tarpeisiin. V. Niskasen hiiltämöstä kirja laajenee esittelemään hiilienpolttoa Juankosken ruukille ja aihepiiriä muutenkin.

VEIKKO NISKASEN KOKOELMAT

Nyt kun Niskanen on nostanut jo historiaan painuneen aiheen päivänvaloon, tulee ilmoituksia muistakin maakunnassa toimineista hiiltämöistä ja jäljellä olevista uuneista. Myös Kaavilla edelleen toimivalla Juutilaisen valimolla on ollut omat miilunsa, joissa on tuotettu puuhiiltä paitsi valimon tarpeisiin myös ulkopuoliseen myyntiin.

Mirjami Niskasen lähes 200-sivuisen omakustanteen on julkaissut Juankosken kulttuurihistoriallinen seura, joka jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan on monin eri tavoin tuonut esiin Juankosken pitkän teollisen historian eri vaiheita muun muassa ylläpitämänsä Masuuni Brunoun välityksellä.

HELENA RIEKKI

sen, että pelastumme armosta, tarvitse tarkoittaa sitä, että meidän pitäisi olla lähimmäisen murheista piittaamattomia nilkkejä käydäksemme kunnon kristitystä.”

Diakonian ikkuna ulos ja sisään

Näytti siltä, että Diakoniapäiviltä lähti sunnuntain iltapäivänä kotimatkalta tyytyväistä väkeä. Päivien

TIMO HARTIKAINEN

henki oli leppoisa. Ohjelmaa kiitettiin korkeatasoiseksi. Hartautta ja viihtymistä oli tasamäärin.

Kirkkohallituksen työalasihteerin Riitta Kuusi näkee päivien merkityksen ennen kaikkea tapaamisen paikkana. ”Diakoniatyö on vieläkin vanhan perinteen mukaan yksinäistä työtä.”

Riitta Kuusi torjuu sen ajatuksen, että diakoniatyö olisi gheittoutumassa yksin viranhaltijoille. ”Päivät ovat diakoniatyön ikkuna ulos ja sisään. Hyvä sanoma, leipä on aina sama. Niin myös armo on aina sama.”

Käytäväkriittikää kuului siitä, että lauantaille oli ohjelmassa sijoitettu kaksi raamattutuntia. Kirkon saavutettavuusohjelman julistukseen toivottiin heitä, joita saavuttamattomuus koskee: sokeita, kuroja ja liikuntavammaisia.

Ja vihreän pantapaidan olisi ollut näkyvän myös Musiikkikeskuksen valaistulla areenalla.

Kuopiossa vietetyille kolmipäiväisille Kirkon Diakoniapäiville oli kokoontunut seurakuntien diakonian viranhaltijoita sekä luottamushenkilöitä runsaat 600.

LAHJA PYYKÖNEN

Siilinjärven vapaaehtois-työntekijä Tyyne Kettunen (näyttelijä Johanna Keinänen) toi Diakoniapäiville hyvää mieltä ja myös terävää analyysiä. Tässä hän voimaannuttaa diakoni Jarmo Tarkkosta.

MITÄ MIELESSÄ?

Ideoi ja ilahduta

Kuopion kaupungin kulttuuri-suunnittelija **Kirsi Heikkinen** aikoo Kuopio-viikolla kukittaa työkaverinsa.

lulaulukuoro torilla, luentoja ja konsertteja kirjastolla ja kaupungintalolla sekä Läsnä-oloviikko Puijonlaakson palvelukeskuksessa.”

Mitä Kuopio-viikolla 10.-17.11. tapahtuu?

”Kaupunkilaiset toteuttavat toisilleen hyvän mielen tapahtumia. Ideana on siis kannustaa kaupunkilaisia, yrityksiä ja yhdistyksiä hyviin tekoihin, ilahduttamaan.”

Miten voin osallistua?

”Työpaikalla tai kotona voi jakaa omia hyvän mielen palkintoja ja tunnustuksia: parhaiden kahviterkujen kantaja, päättömimmät ideat perjantaisin, kaunein hymy keskiviikkoisin jne. Mikäli haluaa olla isommin mukana, niin voi esim. lahjoittaa paketin Joulupuu-keräykseen. Kaikille avoin ohjelma on tervehduttu. Apuna ovat kaupungin tarjoamat tilat ja yhteismarkkinointi. Ilmoittaudu mukaan 31.10. saakka osoitteessa kuopio-viikko.fi.”

Millaisia ideoita syntyi viime Kuopio-viikolla?

”Mönelaisia: Suomen suurin jou-

Voimmeko vaikuttaa ympäristöömme?

”Elinympäristöstään tai ainakin omasta olostaan voi tehdä mukavamman hyvin pienillä teoilla. Ko-keile vaikka hymyä, usein se tarttuu! Tuntemattomille huomenen sanominen tai oven avaaminen ilahduttaa. Luetun naistenlehden tai pokkarin voi sujuuttaa naapurin postiluukkuun tai viedä työpaikan kahvipöydälle.”

Miten aiot itse juhlistaa Kuopio-viikkoa?

”Taidan saksia villin muheasta kii- nanruusustani pistokkaita työka- vereille. Pistokkaiden hyvä teko saa olla juurtuminen näin pimeään aikaan. Viikon ohjelma ei ole vielä jul- kinen, mutta kirjojen ystävänä pal- jastettakoon kirjaston I love Kuopio -teemainen kirjanäyttely, johon ai- nakin aion tutustua.”

Hanna Karkkonen

AINA VOI PARANTAA!

200

UPI HEINONEN
Ekonomi, yrittäjä, kirkkovaltuutettu

www.ainavoiparantaa.info

Me kuopiolaiset voimme olla ylpeitä monista asioista, mutta aina on vara parantaa. Minulle tärkeitä asioita ovat työllisyys ja yrittäminen, tasa-arvo sekä heikoimpien puolustaminen.

Jos ajattelet samoin, tiedät ketä äänestää!

KOKOOMUS

RAKENNETAAN YHDESSÄ PAREMPI KUOPIO!

maksettu Upi Heinonen

Hei Sinä 16 - 25 - vuotias nuori!

Tökökö koulu vai puuttuuko sinulta mielekästä ja innostavaa toimintaa? Tule mukaan NUORTEN SENNI – koiratapahtumiin! NUORTEN SENNI on luontopainotteista toimintaa niille nuorille, jotka kaipaavat jotain uudenlaista tekemistä arkeen. NUORTEN SENNI aloittaa koiratoiminta – tapahtumat, jotka tarjoavat mukavaa tekemistä oman tai kaverin lemmikin kanssa. Tapahtumat sopivat myös niille, jotka miettivät oman lemmikin ottamista, joten tapahtumiin voi tulla tutustumaan myös ilman koiraa. Samalla opitaan aina jotakin uutta ja tutustutaan muihin samanhenkisiin nuoriin. Ensimmäinen kokoontuminen Itä-Suomen yliopiston, Kuopion kampuksen, Snellmannian seminaarisalissa S25 1.11.2012 klo 15.15.

Koiratoiminta – tapahtumat eivät ole kilpailuhakuisia vaan rentoa ja hauskaa yhdessä tekemistä ammattitaitoisten koirakouluttajien ohjaamina. Älä jää yksin – lähde remmiin!

Ilmoittaudu ennakoon Ulla Miettiselle (040-355 3115 tai ulla.miettinen@uef.fi)

Lisätietoja: www.uef.fi/senni ja <http://www.facebook.com/uef.senni>

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe **Ke klo 9-12**
Kuopio **Siilinjärvi**
Hapelähteenkatu 41 Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Tietokoneapu

**Kotitalous-
vähennys 45%**

www.orden.fi

040 5844 045

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimien kaiverukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

**Puijon Maja
palvelee lämmöllä**

**arjessa ja
juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä**

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
p. 044 552 4810
myynti@puijo.com

**Puijon torni
Hotelli Puijon maja**
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

Viktor Klimenko Kuunkuiskaajat

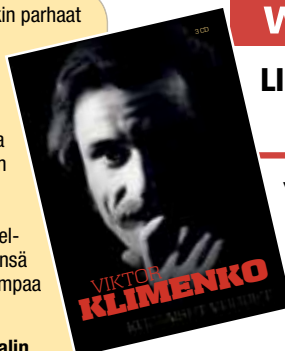
KUOPIO LA 27.10.
KLO 19.00 MUSIIKKIKESKUS

LIPUT
Lippupiste
lippu.fi + 0600 900 900
1,97 €/MIN. + PVM

Liput R-kioskista tapahtuman:o 103063

Klimenkon Hengellisen musiikin parhaat palat nyt vihdoin saatavana samoissa kansissa.
3 cd:n kokoelmalevy
”Kultaiset vuodet”
sisältää artistin toivotuimpia ja koskettavimpia lauluja vuosien 1980 – 2012 varrelta.
Bonuksena kolme kadoksissa ollut laulua Klimenkon hengellisen uran alkuvaiheilta. Yhteensä 51 toinen toistaan koskettavampaa tulkintaa.

Levy julkaistaan Tampere-salin konsertissa Tampereella 28.9.2012.

www.viktorklimenko.com

LIPUT: ennakoon 26 € ja ovelta 31 € (sisältävät palvelumaksun)

YHTEISTYÖKUMPPANIT:

aikamedia

TV7

TV7-tukipuhelin 0600-10077
(9.93 eur + pvm.)

RADIO Dei

PRINT LINE

50 TAITEILIJAN RIEMUVUOSI

LAPSET TULKAA

Rakas Isä taivainen,
lastes turva ainainen,
ota pieni suojahas,
meidät kaikki turvahas.

TUIJA HYTTINEN

Perhekerhot

✦ **Perhekerhoissa** lapset ja aikuiset voivat tavata toisiaan, viihtyä yhdessä ja oppia asioita elämän eri alueilta. Perhekerhoon voi tulla milloin itselle sopii, sinne ei tarvitse ilmoittautua. Toiminta on maksutonta. Perhekerhoon ovat tervetulleita äidit tai isät, hoitajat ja isovanhemmat yhdessä lasten kanssa.

Katso oman seurakuntasi perhekerhokoonnotukset
www.kuopionseurakunnat.fi/perhekerhotoiminta
www.evl.fi/srk/siilinjärvi/lapsityö

Taidetiistait

✦ **Taidetiistai** on kierrätykseen ja ekologisuuteen ohjaavaa taidekasvatusta lapsille ja aikuisille. Ryhmät kokoontuvat Kallaveden kirkolla tiistaisin 9.30-11.30 ja 13-15. Ota mukaan luovaa ajattelua, rennot vaatteet ja omat eväät. Turvallisuuden takia on tärkeää, että aikuinen huolehtii lapsesta toiminnan aikana. Aikuisena voi olla oma vanhempi, isovanhempi tai vaikka kummi. Toiminta on maksutonta.

www.kuopionseurakunnat.fi/taidetiistai
Taidetiistain tavoitat myös Facebookista.

Yhdessä kirkkoon

- ✦ **Perheen Pyhä -kirkkohetki ja 4-vuotiaiden synttärät** Keskusseurakuntatalossa sunnuntaina 21.10. klo 16.
- ✦ **4-vuotissynttärät** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 28.10. klo 16.
- ✦ **Perhekirkko** Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 28.10. klo 10. 10-vuotissynttärät.
- ✦ **Mukulamessu ja 4-vuotissynttärät** Riistaveden seurakuntatalossa sunnuntaina 28.10. klo 10.
- ✦ **Perhekirkko** Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 21.10 klo 15.
- ✦ **10-vuotissynttärät** Kallaveden kirkossa keskiviikkona 31.10. klo 18.

Puuhaa ja toimintaa

- ✦ **Puuhailta** 4-6-vuotiaille Karttulan seurakuntakodissa maanantaina 29.10. klo 17-18.30. Ilmoittautuminen tekstiviestillä (Lapsen nimi, ikä ja lapsen huoltajan tiedot) Tuija Soinille 26.10. klo 16 mennessä puh. 040 4848 543. Ryhmään mahtuu 15 lasta.
- ✦ **Donkkis Big Night**, kouluikäisten toimintailta Juankosken seurakuntatalossa perjantaina 26.10. klo 18, Siilinjärven seurakuntatalossa tiistaina 30.10. klo 18, Vuorelan kirkossa keskiviikkona 31.10. klo 18.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Sisar Angelica -pienisooppera

Giacomo Puccinin säveltämän pienisoopperan Sisar Angelican (Suor Angelica) ensi-illat ovat Männistön Vanhassa kirkossa maanantaina 29.10. klo 19 ja tiistaina 30.10. klo 19. Pääroolissa ensimmäisessä ensi-illassa esiintyy Teija Orjala, jälkimmäisessä Milja Markkanen. Muissa rooleissa Pauliina Sairanen, Liisa Väisänen, Tiina Ylimäki, Marjo Väkeväinen, Anna Kosola, Katriina Edoh, Ada Alakärppä, Riikka Setälä, Riina Tölli, Salla Lehtinen, Eveliina Modinos sekä Heidi Mikkonen. Anne Heiste ja Mikhail Mishukov säestävät oopperan pianolla. Esitykset ensi-iltojen lisäksi 30.10. klo 17 ja 31.10. klo 15. Oopperalaulaja-laulunopettaja Marjatta Airaksen ohjaamassa oopperassa laulavat Sibelius-Akatemian Kuopion osaston, Savonia-ammattikor-

keakoulun Musiikin ja tanssin yksikön sekä Kuopion konservatorion laulunopiskelijat. Ooppera toteutetaan yhteistyössä Männistön seurakunnan kanssa. Vapaa pääsy, ohjelma 3€.

Messusta voimia arkeen

- ✦ **Gospelmessu** Alavan kirkossa sunnuntaina 21.10. klo 10.
- ✦ **Hiljaisuuden messu** Tuomiokirkossa keskiviikkona 24.10. klo 18. Teetarjoilu.
- ✦ **Kansainvälinen messu** Petosen seurakuntatalolla lauantaina 27.10. klo 16.
- ✦ **Tuomasmessu** Alavan kirkossa sunnuntaina 28.10. klo 18. Saarnaa Tapio Leskinen, musiikki Zipporim-kuoro.
- ✦ **Perjantaimessu** perjantaisin Tuomio-kirkossa klo 19.

Naiset kuulolle

- ✦ **Pohjois-Savon Kansanlähetyksen naistenpäivät** "Armon varassa" Puijon kirkossa lauantaina 27.10. klo 10-17 ja su 28.10. klo 10-15.30. Liisi Jokiranta, Anja Kolehmainen, Maija Antikainen, Ritva Holopainen, Katriina Puustinen, Arto Koistisen musiikkiryhmä, lauluryhmä Välke ja Verso.

Enkeli palaa kotiin. Enkelihartaus torstaina 25.10. klo 13 Puijon kirkkopihassa omalle paikalleen palautetun Angelus Domini -veistoksen äärellä.

- ✦ **Anna nähdä olenNAINEN -naisten ilta** Kaavin seurakuntakodissa keskiviikkona 31.10. klo 18. Laulua, raamattuhetki, tarjoilua ja yhdessäoloa.

Musiikkia

- ✦ **Jaana Pölläsen konsertti "Kiitoseni"** Kaavin kirkossa perjantaina 26.10. klo 18. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 €, tuotto oman alue-seurakunnan vanhustyölle.
- ✦ **Rautalankaseurat** Kallaveden kirkossa lauantaina 27.10. klo 18. Lähde-bändi: Veksi Vainikainen. sähkökitara, Juhani Koskell, basso, Mikko Löppönen, rummut, Heikki Tanila, koskettimet ja Mari Vuola Tanila, laulu. Teetarjoilu.
- ✦ **Pro Musica -konsertti** Keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 28.10. klo 15. Wenhao Zhang, sopraano ja Katri Säkö-Arias, piano. Ohjelma ja kahvi 10 €.
- ✦ **Iltamusiikki** Vehmersalmen kirkossa sunnuntaina 28.10. klo 18. Aliisa Lukkari-Lohi laulu, Riikka Tuura urut. Vapaa pääsy.
- ✦ **Joel Hallikaisen konsertti** Alavan kirkossa tiistaina 30.10. klo 19.

Valoa pimeyteen -leiri

Sinulle, joka olet työikäinen ja koet itseäsi yksinäiseksi. Lähde **Valoa pimeyteen-marrasleirille** 23.-25.11. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 1.11. mennessä Riitta Reimalle puh. 040 4848 370 tai Jarmo Tarkkoselle puh. 040 4848 465.

Lasten eroryhmä

Lasten eroryhmä 16.-17.11. 7-12-vuotiaille lapsille, joiden huoltajien erosta on kulunut vähintään puoli vuotta. Ryhmän ohjaajina YVPL ry:n aluekoordinaattori Mervi Hakkarainen ja diakoni Kirsti Makkonen. Hinta 5€/lapsi (sis. välipala ja ruoka). Ryhmään otetaan enintään 6 lasta. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 9.11. mennessä Merville puh. 0400 441708.

Kätketyt kivut -ryhmässä jaetaan sotamuistoja

Sotiemme jäljiltä on ihmisten mielissä vielä paljon kätköön jääneitä asioita. Käsittelemättöminä ne lisäävät elämän kuormaa ja vaikuttavat jopa seuraaviin sukupolviin asti. Siilinjärven seurakunnassa on alkamassa **Kätketyt kivut -ryhmä**, jossa sota-ajan kokemuksia voi käydä läpi turvallisissa ilmapiiressä. Kätketyt kivut -ryhmä sopii erityisesti sodassa taistelleiden ja evakkojen lapsille. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa, siihen sopii enintään kahdeksan osallistujaa. Lisätietoja ryhmää ohjaavalta diakoniatyöntekijä Esko Rasalta puh. 044 7284 643.

Näyttelyitä

- ✦ **Sanansaattajien info ja lähetysnäyttely** Pyhän Johanneksen kirkon käytävän lasivitrinissä 15.-21.10.
- ✦ **Mikä ihmistä lämmittää -käsityö- näyttely** Juankosken seurakuntatalon eteisessä 21.10. alkaen.
- ✦ **Unkarilainen taide- ja tekstiilinäyttely** Keskusseurakuntatalolla 22.10.-1.11. Avajaiset maanantaina 22.10. klo 17.

Parisuhdetta ja suunnistusta

Parisuhteen kompassit kohti toisiaan pienien rastityöskentelyjen avulla. **Parisuhdesuunnistus** Siilinjärven seurakuntatalolla sunnuntaina 21.10. klo 12-14. Rastit sisätiloissa. Kahvitarjoilu. Lastenhoito järjestetään tarvittaessa: ilmoita tarpeesta viimeistään 19.10. helenamattinen@evl.fi, puh. 044 7284 646. Suunnistuksen päätteeksi perhekirkko klo 15.

HANNA KARKKONEN

Margit Sinisalo somistaa Kallaveden seurakunnassa muun muassa kirkon alttaria vapaaehtoisena. Vapaaehtoistyö esittäytyy Kallaveden kirkossa lauantaina 27.10. klo 10-14. Seurakunnan vapaaehtoiset kertovat urastaan ja tehtävästään, vapaaehtoistori eri puolilla kirkkorakennusta ja vapaaehtoisten pestuuta tehtäviin. Ruokailu ja kahvit. Ilmoittautumiset 22.10. mennessä seurakunnan toimistoon puh. 040 4848327 tai eija.rasanen@evl.fi.

Missinä katseitten kohteena olemaan tottunut Anne Pohtamo kiinnittää itse katseena Kristukseen.

Nainen ja hänen Raamattunsa

Turvasatama ja arvojen koordinaattisto. Historian dokumentti ja kirja Jumalasta. Raamatusta on moneksi.

Anne Pohtamo-Hietanen avaa Raamattunsa useita kertoja viikossa.

”Erityisesti silloin, kun valmistelen puhetta, luen Raamattua ahkerasti. Sanan äärelle tulee palattua myös sen jälkeen, kun olen kuullut muiden puheita. Haluan perehtyä vielä omassa rauhassa esille tuotuihin asioihin.”

”Lomalla on aikaa ja silloin luen enemmänkin Raamattua saadakseni hengen ravintoa.”

Hengen ravinnon lisäksi Raamattu merkitsee Pohtamo-Hietaselle myös koordinaattistoa, joka kertoo elämän arvot.

”Niin ikään tekstien lukeminen tuo valtavaa lohtua. Ne välittävät sanomaa, että olemme armahdettuja.”

”Minulle Raamatun tärkein viesti kiteytyy pelastukseen, joka meille on tarjolla uskossa Jeesukseen Kristukseen.”

Pohtamo-Hietanen kertoo löytäneensä uskon kaksikymmentä vuotta sitten. Valaistumisen hetkeä edelsi etsikkoaika, joka kuului tiiviisti Raamattua selaten ja sieltä vastauksia etsien.

”Minua on aina puhutellut Johanneksen evankeliumista löytyvä kohta, jossa Jeesus tunnustaa rakkautensa meihin ja kehoittaa meitä pysymään hänessä kiinni.”

”Se on ikään kuin kaksiosainen viesti, jossa Jeesus antaa meille rakkautensa, jotta me voisimme jakaa sitä eteen päin muille.”

Tämän päivän valossa Raamatun tekstit näyttävät monien silmiin patriarkaalisina ja naista alistavina. Pohtamo-Hietanen ei kuitenkaan miellä niitä sellaisiksi.

”Itse koen, että mies ja nainen ovat Jumalan silmissä tasa-arvoisia. Se kiteytyy hyvin ensimmäisessä korinttolaiskirjeessä: Vaimon ruumis ei ole hänen omassa, vaan hänen miehensä vallassa; samoin ei miehenkään ruumis ole hänen omassa, vaan vaimon vallassa.”

”Jumala on varannut niin miehille, kuin naisillekin omat tehtävänsä tässä maailmassa. Nuo tehtävät vain vaihtelevat aikakaudesta riippuen.”

Anne Pohtamo-Hietanen kävi lokakuun alussa puhumassa Kuopiossa ja Siilinjärvellä.

Outi Lehtipuu perehtyy Raamatun melkein päivittäin.

”Lähinnä siksi, että se on minulle työväline”, Uuden Testamentin tutkimuksen dosenttina Helsingin yliopiston teologian laitoksella työskentelevä Lehtipuu kertoo.

Hän myöntää, että tutkijan lähestymistapa ei ole helppo karistaa harteiltaan.

”Toki, jos olen esimerkiksi jumalanpalveluksessa, en kuuntele siellä luettavia tekstejä tutkijan korvalla vaan tilanteeseen sopivana sanana. Vapaaajallani en kuitenkaan Raamattua lue.”

Lehtipuulle Raamattu mer-

Outi Lehtipuu luennoi 18.10. klo 19 Alavan kirkon seurakuntasalissa aiheesta Raamattu – Jumalan puhetta ihmisille?

kitsee työn puolesta niin historiallista dokumenttia, kuin kulttuurimme perusteostakin.

”Se avaa ymmärtämään nykypäivää. Raamattu on myös jumalanpalvelusyhteisön kirja.”

Tutkijalle Raamatun tärkeimmän viestin nimeäminen on vaikeaa.

”Kyse on niin monipuolisesta ja rikkaasta teoksesta, että on hankalaa löytää sieltä vain yhtä viestiä ylitse muiden.”

”Elämä ei riipu vain ihmisestä itsestään.”

”Raamattu on kirja Jumalasta, kirja ihmisestä, ja kirja Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta.”

”Ehkä sen sanoma voisi olla, että elämä ei ole ihmisestä itsestään kiinni vaan on olemassa suurempia ulottuvuuksia.”

Lehtipuun mukaan kirjan rikkaus tulee esiin siinäkin, että eri yhteyksissä puhuttelevat eri Raamatun kohdat.

”Voi olla, että joku aikaisemmin merkityksetön lause nousee tärkeäksi jossain tietyssä elämäntilanteessa.”

Naisen asemaa Raamatun valossa Lehtipuu ei miellä ongelmalliseksi.

”Tekstit heijastavat oman aikansa yhteiskuntaa ja kulttuuria. Se oli miesten maailma – ja se myös Raamattusta näkyy.”

”Nykykristityn tehtävänä on mieltää sanoma oman aikamme tapakulttuurin valossa. Esimerkiksi Raamatun ajan naisilla ei ollut mitään poliittisia oikeuksia, mutta nykyään kai kukaan ei enää ajattele, etteivätkö naiset saisi äänestää tai olla ehdolla vaaleissa.”

HELI HARING

LOKAVINKIT

- + **Kuopion pääkirjaston** ala-aula: Lukemisen juhlaa 140 vuotta Kuopiossa 1.–25.10. Esillä on kirjaston perustamisvuonna 1872 ilmestynyttä kirjallisuutta ja kirjastonhoitaja Anu Parviaisen laatima kuvallinen esitys.
- + **Musiikkikeskus:** Ikääntyvien yliopiston luentosarjaa (25 e/syyskausi), lehtori Anneli Korhonen: Kuopiolaiset säveltäjät 25.10. klo 13.
- + **Kuopion taidemuseo** (Kauppak. 35): Taitteen Vuoksi – Maisemia veden äärellä ja Onko koira kotona 14.9.2012–3.2.2013.
- + **Galleria Carree** (Kauppak.13), Susanna Iivainen: Pinta ja syvyys 10.–28.10.
- + **Galleria G 12** (Minna Canthin katu 15), Tiina Osara: Menneet sävelet, Maalauksia 13.10.–2.11.
- + **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Robert Whitakerin The Beatles -näyttely 7.9.–28.10.
- + **Kuopion museo** (Kauppak. 23): Vaatteet varoja myöten – pohjoissavolaisten kansanpuvut 1800-luvulla 31.1.2013 saakka.
Parvihuone, 2. krs.: Papanamaan kartta, näyttely liito-oravasta 25.9.2012–31.3.2013. Kuopion luonnontieteellisen museon ja Kuopion kulttuurihistoriallisen museon yhteisnäyttely: Uskollisin kaikista. Koira, ikaikainen ihmisen ystävä. 3.10.2012–6.1.2013.
- + **Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen Oy** (Puijonk. 9 A 6), Jouni Airaksinen: Veistoksia ja piirustuksia 17.9.–31.12.
- + **Kuopion museo:** Vapaapäinaja Eino Leino – Nelinkertainen olympiamitalisti. Palkinnot esillä 9.10.2012 – 24.3.2013; Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen. Palkinnot Kuopion museossa 24.3.2013 saakka.
- + **Korttelimuseon näyttelysali** (Kirkkok. 22) Kansallispukunäyttely – Kuopion tanhuajat 50 vuotta 26.5.–18.11.
- + **Kuopion Musiikkikeskus:** Päivämatinea 1: Kuopion kaupunginorkesterin avoin harjoitus 25.10.klo 12.; Sinfoniasarja IV 25.10. klo19. Muumisaatunäytelmä 28.10. klo 14. Lapset laulavat lapsille 30.10. klo 18.
- + **Jazzklubi:** Vapaat äänet 22.10. klo 21.
- + **Finnkino:** mm. Niko 2 – Lentäjäveljekset, Kuningas Litmanen (S), Tie Pohjoiseen (K12), Puhdistus (K16).
- + **Kino Kuvakukko:** Dokumenttielokuva Sini-vaalkoinen valhe (S) 20.10.–7.11. Kava: Koomikkojen kuningas (S) 8.10. klo 19.
- + Hopeatähdet-kerho: Hiljaisuus 23.10. klo 13 ja 15.30.
- + **Kuopion kaupunginteatteri**, Yhteiskoulu: Siunattu hulluus 19. ja 27.10. ja Kommandoilta, 26.10.
- + **Puistokoulu**, Puistok.13: Kiviä taskussa 19. ja 31.10.; S.O.S. 20. ja 27.10.
- + **Puistokoulu:** Elling, ensi-ilta ke 24.10. klo19, seur. es. 27.10. klo 14.
- + **Yhteiskoulu:** Vierailuesitys, Tyttö nimeltä Tsunamika. Laulumusiikkinäytelmä koko perheelle 31.10. klo 18.30.
- + **Kuopion pääkirjasto:** Mielenterveyspäivät 10 vuotta, maksuttomia yleisötilaisuuksia 29.10.–1.11.

Hiljaisuus-elokuva sai neljä Jussi-palkintoa 2012. Kaatuneet tuodaan kotimaan multiin, mutta kauppatiehiä on sodassakin. Yksi pääosan esittäjistä on Sinikka Morkkila.

Lupaukset valittava aina uudestaan

Luostarilupaukset eivät vähennä kiusauksia.

”Päinvastoin. Paholainen toimii yhä tiukemmin”, sanoo katolinen **isä Ryszard**.

Isä Ryszard Mis’in olemuksessa yhdistyvät maailmanmies ja mietiskelijä. Rukoushetket rytmittävät päivän säännölliseksi.

Luostari- ja pappiskutsumus on vienyt hänet ympäri maailman.

Isä Ryszard kuuluu Jeesuksen Pyhän Sydämen pappien veljeskuntaan, maailmanlaajaan sääntökuntaan, jota johdetaan Roomasta. Suomi on tullut hänelle tutuksi kahteen otteeseen.

Nyt 66 -vuotias isä Ryszard aikoo jäädä Suomeen pysyvästi. Hän työskentelee Katekeettisen keskuksen johtajana Helsingissä, ja huolehtii uskonnonopettajien tarvitsemasta materiaalista. Yhteydet opetusministeriöön ovat hänen vastuullaan.

Katolilaisia Suomessa on noin 13 000. Vuonna 1980 heitä oli 2000. Suomen katolilaiset puhuvat kahdeksaakymmentä eri kieltä.

”Se on kirkon rikkaus”, isä Ryszard sanoo. Jumalanpalvelukset pidetään useilla eri kielillä. ”On hienoa ainakin joskus rukoilla Isä –meidän omalla äidinkiellillä.”

”Kun kirkko Suomessa on ollut pieni, siihen on suhtauduttu epäilevästi.” Vielä 30 vuotta sitten oli vaikeaa löytää katolista kirkkoa. Nyt Suomi on jaettu seitsemään katoliseen seurakuntaan.

Isä Ryszardin mukaan kansainvälistyminen ja matkailu ovat poistaneet epäluuloja. ”Emme ole vaarallinen lahkko, vaan iso kirkko.”

”Kutsumukseni on huolehtia Kristuksen laumasta, rukoilla yhdessä ja tavata toisia.”

Omaa pankkitiliä ei ole

”Mistä kutsumus pappeuteen tuli. Oikeastaan en tiedä.”

Mutta varhain se tuli, alle 15 -vuotiaana.

Kuuden lapsen puolalaisperhe varttui uskossa kodissa. Isä oli seppä, äiti hoiti perhettä. Pojasta tuli kirkkoon alttaripoika. Tie johti luostarikoulun ja lukion jälkeen Pyhän Sydämen pappien seminaariin. Novisiaattivuoden jälkeen siellä opiskellaan kaksi vuotta filosofiaa ja neljä vuotta teologiaa.

Joka vuosi pappisopiskelija antaa köyhyyden, kuuliaisuuden ja naimattomuuden lupaukset. ”Ennen lopullisia, ns. ikuisia lupauksia annoin lupaukset kahdeksan kertaa.”

Isä Ryszard tekee työtä palkatta eikä

omista mitään. Hän asuu Helsingissä veljeskunnan yhteisössä Pyhän Marian seurakuntaa hoitavien sääntökuntansa pappien kanssa.

Omaa pankkitiliä ei ole, koska ei ole palkkaakaan. ”Kaikki on veljeskunnan omaisuutta. Esimiehellä on viimeinen sana. Se on osa kuuliaisuuden ja köyhyyden lupauksiani.”

Ikuiset lupaukset ovat isä Ryszardille armon lähde.

”Jos antaudun Jumalalle, uskon itseni Jumalan suojaan. Ei hän minun uhrautumistani tarvitse, mutta minä tarvitsen tätä. Lupaukset vapauttavat minut henkisesti. En ole mistään riippuvainen. Sisäisen varmuus tulee siitä, että olen Jumalan kanssa.”

Entä naimattomuus?

”Ei se ole helppoa. En selvitetävä oma identiteetti miehenä. Päätin miehenä seurata Kristusta. Jumalan avulla ja Kristuksen tähden haluan pitää lupaukseni.”

Kun lupaukset on annettu, välttyykö silloin helpommin kiusauksilta?

”Ei. Päinvastoin. Paha henki toimii vielä voimakkaammin. Lupaukset on valittava aina uudestaan. Kyse on siitä, kuka taistelun loppujen lopuksi voittaa.”

Vastaus Jeesuksen rakkauteen

Afrikka, Kongo, Amerikka, Zaire, Filippiinit, Valko-Venäjä, Intia, Vietnam, Kamerun, Australia...

Isä Ryszard on vierailut kaikilla mantereilla. Hän puhuu puolaa, suomea, italiaa, latinaa, ranskaa, venäjää, englantia, saksaa ja espanjaa. Sekä tulee toimeen monilla slaavilaisilla kielillä.

Jeesuksen Pyhän Sydämen veljeskunnan johdossa Roomassa hän oli kuusi vuotta vastuunaan lähetystyö.

”Meidän on mentävä sinne, minne kukaan muu ei halua mennä. Lähetystyö perustuu vapaaehtoisuuteen. Jos joku ei halua vaikeille työalueille, häntä ei sinne lähetetä.”

Isä Ryszard on lukemattomia kertoja kohdannut kärsimyksen mielettömyyden.

On ollut sairaaloita, jotka ulkoisesti ovat muistuttaneet enemmän sikalaa.

On ollut kyliä, joissa vanhukset on heitetty pakkaseen kuolemaan. Intiassa pyhien paikkojen kerjäläiset käyttivät julmia keinoja saadakseen rahaa, katkaisemalla itseltään ruumiin osia tai ruhjomalla kasvonsa.

”Minulla ei ollut aavistustakaan esimerkiksi Afrikan ongelmista. Me lähdemme rakkauden käskyn kanssa ja hyväntekeväisyys kuuluu siihen ilman muuta.”

Kaikki sääntökunnan työ on vastaus Jeesuksen sydämen rakkauteen. Yritystä rakastaa niidenkin puolesta, jotka eivät halua vastata siihen.

Ensi sunnuntaina isä Ryszard tulee vastuuviikon kirkkoiltaan Muuruveden kirkkoon.

Samaan aikaan Kuopiossa keskustellaan Männistön vanhan kirkon myynnistä katoliselle kirkolle.

”Ei kuopiolaisilla ole mitään pelättävää. Kirkko on meille pyhä paikka, rukouksen paikka ja Jumalan kohtaamisen paikka.”

LAHJA PYYKÖNEN

Jeesuksen Pyhän Sydämen papit

Katolisessa kirkossa veljeskunta on yhteisö, jonka jäsenet elävät Jumalalle omistautunutta elämää ja antavat köyhyyden, kuuliaisuuden ja selibaatin lupaukset. Kunkin sääntökunnan jäsenet sitoutuvat myös oman yhteisönsä sääntöihin.

Jeesuksen Pyhän Sydämen Pappien veljeskunta (SCJ) on ranskalaisen **isä Leo Dehonin** perustama sääntökunta. Sen lähtökohta on siinä todellisuudessa, jossa isä Leo Dehon oppineena pappina eli, suuren teollisuuskaupungin sosiaalisten ongelmien keskellä.

Jeesuksen Pyhän Sydämen papit ovat luostarilupauksen antaneita pappeja, jotka sääntökunta lähettää palkatta kirkon palvelukseen.

Työn painopiste on uhrautuvassa rakkaudessa erityisesti köyhiä ja kurjimmassa asemassa olevia kohtaan. Kaikki sosiaalinen työ nousee Kristuksen sydämen rakkauteen kiinnittymisestä.

Suomessa työskentelee kymmenen Pyhän Sydämen pappia. Reformaation jälkeen kaikki Suomen katoliset piispat ovat tulleet tästä veljeskunnasta, myös nykyinen Helsingin katolisen hiippakunnan piispa **Teemu Sippo**.

Männistön vanha kirkko voi tulevaisuudessa olla katolinen kirkko.

Kirkkoilta Muuruvedellä

Vastuuviikon ekumeenista iltaa vietetään Muuruveden kirkossa sunnuntaina 21.10. klo 19.

Kirkkoillassa puhuvat kirkkoherra **Elias Huurinainen** ortodoksisesta kirkosta, **isä Ryszard Mis SCJ** katolisesta kirkosta, päätoimittaja **Leevi Launonen** helluntaikirkosta sekä rovasti **Hannu Komulainen** luterilaisesta kirkosta.

”Todellinen ekumeeninen yhteys syntyy ainoastaan ihmisten välille”, sanoo Muuruveden aluepastori **Satu Väätäinen**.

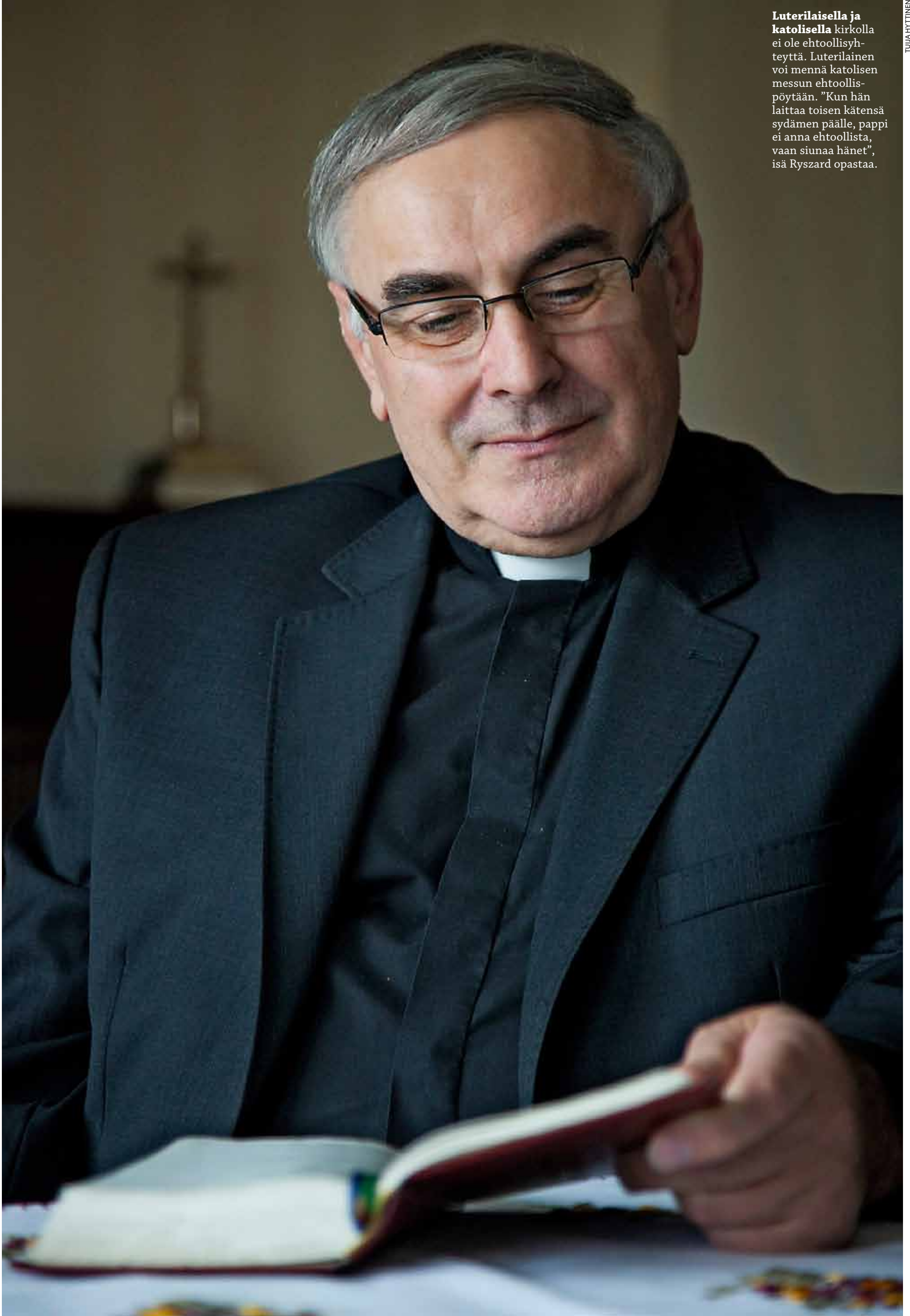
”Ainoastaan toisiamme kuuntelemalla ja toisistamme oppimalla voimme jokainen juuristamme käsin kasvaa kohti keskinäistä kunnioitusta.”

”Jos emme tarvitse Männistön vanhaa kirkkoa, miksi emme voisi lahjoittaa sitä Suomen katolilaisille. He tarvitsevat kirkon, mutta heillä ei ole rahaa ostaa sitä.”

Kirkkojen kansainvälistä vastuuviikkoa vietetään 21.- 28.10. Sen tunnuksena on ”Ajattele toisin – usko vapaasti”.

Luterilaisella ja katolisella kirkolla ei ole ehtoollisyhteisyyttä. Luterilainen voi mennä katolisen messun ehtoollis-pöytään. ”Kun hän laittaa toisen kätensä sydämen päälle, pappi ei anna ehtoollista, vaan siunaa hänet”, isä Ryszard opastaa.

TUJA HYTTINEN

291

Huttunen Markku
rakennusmestari/yritystaja,
kirkolliskokousedustaja,
kirkkovaltuuston jäsen

**KUOPION
VALTUUSTOON**

• TURVALLISUUTTA,
• LUOTTAMUSTA • KOKEMUSTA

Kristillisdemokraatit
KD.fi

293

Iskanius Raija
kotitalousopettaja,
kaupunginvaltuutettu,
kirkkovaltuuston jäsen

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

**Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY**

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

TARVITSETTEKO HOIVAA JA HUOLENPITOA?

- Henkilökohtaista avustamista • Asiointiapua
- Ulkoilua, harrastuksissa ja kirkkoissa käyttöä
- Siivousta ym. • Omaishoitoa • yms.

VUOSIKYMMENIEN KOKEMUKSELLA.

Yhteydenotot.
Kotipalvelu Ilona Anun Kotipalvelu
Toini Hytönen Anu Käsnänen
0400750972 0503430988

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**INHIMILLISYYTTÄ
PÄÄTÖKSENTEKOON**

64

SDP | Auli Poutiainen
näyttelijä

**LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO**

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

**Hautakivi näyttely
liikkeessämme**
-tervetuloa tutustumaan!

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

• HAUTAKIVET
• KAIVERUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

**Erikoishammasteknikko
Satu Koskela**

p. 017 265 4400

*Tallenna elämäsi
tärkeimmät
hetket kuviin...*

Foto-PUJO

Puijonkatu 14 p. 261 2074
Merja Halonen

SEURAKUNNAT 17.-30.10.

Tuomiokirkko on avoinna klo 10-15, lisäksi pe klo 18-23.
puh. 040 4848 256
Viikkomessu ke 17.10. klo 18. Lauri Kastarinen ja Anu Pulkkinen.
Perjantaimessu pe 19.10. klo 19.
Urkutuokio la 20.10. klo 15. Veera Heino.
Messu su 21.10. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Sari Kärhä, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen.
Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 24.10. klo 18. Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen. Teetarjoilu, järjestää Inkilänmäen palvelupiiri.
Perjantaimessu pe 26.10. klo 19.
Lauantaituokio la 27.10. klo 15. Anna Kosola.
Messu su 28.10. klo 10. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Anna Kosola. Tuomiokirkkokuoro.
Viikkomessu ke 31.10. klo 18. Vankilasielunhoidon päivät, saarna Pasi Karjalainen, Liisa Penttinen ja Anu Pulkkinen.

KESKUS- SEURAKUNTATALO- Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Perheen Pyhä -kirkko-hetki ja 4-vuotiaiden synttärarit su 21.10. klo 16. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen, Anita Tilles ja Risto Eskola.
Raamattupiiri ti 23.10. klo 17 Kerhuhuone Aaronissa, Suokatu 22 C. Olli Viitanieniemi.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 24.10. klo 11. Raamatuntutunti "Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä", pastori Sari Kärhä. Iltaapäivällä "Elämä Sri Lankassa", Aruna ja Hannu Hartikainen. Arpa-aiaset. Lounas ja kahvi 6 €.
Keskikaupungin palvelupiiri ke 24.10. klo 13 Kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.
Pro Musica su 28.10. klo 15. Wenhao Zhang, sopraano ja Katri Säkö-Arias, piano. Ohjelma ja kahvi 10 €.

Tuomiokirkkoseurakunnan ja Alavan seurakunnan omaishoitajien ryhmä ma 29.10. klo 13 -14.30 kerhuhuone Samulissa. Lisätiedot diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, puh. 040 4848 284.
MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10
Avoimma ma-to klo 11-15. puh. 040 4848 272
Raamattuhetki ti 23.10. klo 13. Tiistaisin.
Viriketuokio to 25.10. klo 13. Japanilaiset kukka-asetelmat.
Papin päivä ti 30.10. klo 13.
Toivevirret ke 31.10. klo 13.
Viriketuokio to 1.11. klo 13. Pyhimykset.
Mummon mökki Suljetaan ma 5.11. klo 14.

NUORET
Nuortenillat to klo 18-21 Suokadun nuorisotiloissa Keskuseurakuntatalolla.
Perjantaimessu pe 19.10. klo 19 Tuomiokirkossa. Järjestää Suomen Lähetysseura. Tarja Säreynvirta.
Perjantaimessu pe 26.10.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

KUOLLEET
Marja Anneli Kukkonen 85v, Vesa Tapio Mikkonen 74v, Uuno Puisto 94v, Siiri Hartikainen 89v, Anna Liisa Holopainen 83v, Maija-Leena Laitinen 75v, Eeva Liisa Konttinen 82v, Miira Pernita Salmi 41v.

ALAVA

**ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5**
puh. 040 4848 298
Gospelmessu su 21.10. klo 10. Saarna Anna Väättäinen, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Ossi Jauhainen, Alavan kirkkokuoro.

klo 19 Tuomiokirkossa. Järjestää Männistön seurakunta.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 31.10. klo 13 kerhuhuone Samulissa, Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22.

DIAKONIA

Valkeisen korttelikerhoon otetaan uusia kerholaisia. Tiedustelut diakoni Birgitta Oksman-Kettunen puh. 040 4848284.
Pappilan korttelikerhoon otetaan uusia kerholaisia. Tiedustelut diakoni Birgitta Oksman-Kettunen puh. 040 4848284.
Diakoniatoimisto Vastaanotot: Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Vastaanotto ma ja ke klo 9 - 10.30. Soittoaike ma, ke klo 10.30 -11.30 puh. 040 4848 253. Inkilänmäen diakoniatyöntekijän Varpu Ylhäisen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C ti 9 - 10.30, puhelinaika klo 10.30 - 11.30, puh. 040 4848 254, muuna aikana puh. 040 4848 255.
Lähimmäispalvelijoiden kuukausitapaaminen yhdessä Alavan kanssa ma 22.10. klo 16. Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 C, kerhuhuone Samulissa. "Miten kohdata mennyt elämä?", emerituspiispa Matti Sihvonen.

MUUTA

Inkilänmäen käsityöryhmä ja palvelupiiri Tätilässä to 18.10. klo 13. Varpu Ylhäinen.
Inkilänmäen käsityöryhmä, palvelupiiri ja avoin kohtaamispaikka kaikille Tätilässä to 1.11. klo 13. "Surun monet kasvot", alustaa diakonissa Pirjo Litmanen. Varpu Ylhäinen.

PERHETYÖ

Perheen Pyhä -kirkko-hetki ja 4-vuotiaiden synttärarit su 21.10. klo 16 Keskuseurakuntatalolla. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen, Anita Tilles ja Risto Eskola.
Naisten lenkki ma 22.10. klo 18 Poukaman rantasaunalla klo 18-20.30.
Perhekerho "Anteeksi" ti 23.10. klo 9.30-11 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.
Perhekerho "Jumalan suurta perhettä" ti 30.10. klo 9.30-11 Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoitustaululta.

KASTETUT

Roni Mico Kristian Mustanoja.

KUOLLEET

ALAVA

**ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5**
puh. 040 4848 298
Gospelmessu su 21.10. klo 10. Saarna Anna Väättäinen, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Ossi Jauhainen, Alavan kirkkokuoro.

Messu su 28.10. klo 10. Saarna Juha Välimäki, liturgina Anna Väättäinen, kanttorina Ossi Jauhainen.

Tuomasmessu su 28.10. klo 18. Saarna Tapio Leskinen, musiikki Zipporimkuoro.

Joel Hallikaisen konsertti ti 30.10. klo 19.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Raamatun lähteillä to 18.10. klo 19 seurakuntasalissa. Raamattu - Jumalan puhetta ihmisille? Teologian tohtori, tutkija Outi Lehtipuu valottaa Raamatun tulkintaan liittyviä kysymyksiä.
Kirjallisuuspiiri to 25.10. klo 14 uudessa neuvotteluhuoneessa, B-rappu. Kirjana: Riitta Saastamoinen, Hymyilevä kameli. Yht. henk. Aino Mikkonen puh. 040 7071 499.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Messu su 21.10. klo 13. Saarna Anna Väättäinen, liturgina Kirsi Perämaa, kanttorina Ossi Jauhainen.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307
Messu su 28.10. klo 13. Saarna Juha Välimäki, liturgina Anna Väättäinen, kanttorina Ossi Jauhainen.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Alavan kirkko: Ajanvarausvastaanotto ke klo 9 - 11, Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapaniemi ja Lehtoniemi). Neulamäen kirkkoseurakuntakeskus: to klo 9 - 11, Ulla Turunen puh. 040 4848 325 (Neulamäki). Särkiniemen kirkkoseurakuntakoti: ti klo 9 - 11, Sisko Laitinen puh. 040 4848 326. (Särkiniemi, Särkilähti).

MUUTA

Lähimmäispalvelijoiden kuukausikokouminen ma 22.10. klo 16. (huom! aika). Menemme tuomiokirkkolaisten vieraaksi keskuseurakuntatalolle, Suokatu 22 C, 2. krs. Piispa Matti Sihvosen aiheena on Miten kohdata mennyt nuoruus-elämä.

PERHETYÖ

Perhekerhot - Viikolle 43 kaikissa kerhoissa aiheena Oikeudenmukaisempaa maailmaa rakentamassa, viikolla 44 Neulamäessä, Särkiniemessä ja Lehtoniemessä Surun poluilla ja Alavassa Kirkko soi! kanttori Leila Savolainen. Perhekerho kokoontuu Neulamäessä ti, Alavassa, Särkiniemessä ja Lehtoniemessä ke klo 9.30-11.

KASTETUT

Helmi Sofia Räsänen, Jessica Jade Hätinen, Jesse Henri Valtteri Ollakka, Sanni Helinä Eleonora Collin, Luukas Eeli Aksele Pykönen, Samuel Jaakko Ilmari Kiviranta, Vivia Elviira Etula, Väinö Henrik Olavi Ruutiainen.

KUULUTETUT

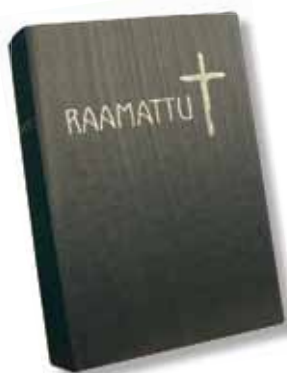
Niko Samuli Pelkonen ja Liisa Maija Vihko.

KUOLLEET

Saimi Onerva Laakkonen 88v, Veli Armas Korho-

Suomen Pipliaseura 1812-2012 • www.piplia.fi • markkinoiden laajin raamattuvalikoima

USKOMATON PIPLIA

LÄPPÄKIRJA Piplia pikkuisille

Avaa 48 luukkua ja ylläty!
Hauska lukukokemus alle kouluikäisille. 15 €

LIPPAKIRJA

Psalmen innoitusta taskukokoisessa kirjassa, jossa teksti on ainutlaatuisesti sivuittain. 10 €

RAAMATTU

Tyylikäs, keskikokoinen Raamattu sisältää apokryfikirjat. Juhlavuoden hinta. 8,50 €

voimasanoja **200 VUOTTA • PIPLIA**

PL 54 | 00241 HELSINKI | www.piplia.fi | www.raamattuvuosi2012.fi | www.pipliakauppa.fi

nen 72v, Eine Kaarina Parti-
nen 73v, Varpu Sinikka Eske-
linen 83v, Elvi Johanna Tu-
runen 87v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336
Messu su 21.10. klo 10. Li-
turgia Anna-Maija Hel-
la, saarna Matti Pentikäi-
nen ja kanttorina Richard
Nicholls.
Raamattuopetusta ma
22.10. klo 18. Ihmisen hen-
gellisen kasvun avaimet.
Tarja Säynevirta.
**Vapaaehtoistyö esit-
tättyy** la 27.10. klo 10-14.
Tule tutustumaan ja löy-
dä paikkasi seurakunnan
työssä. Ohjelmassa: Aa-
muhartaus kirkkosalissa,
raamatuntutkistelut: Kris-
tityn tehtävä ja kutsu-
mus, vapaaehtoistyö Kal-
laveden seurakunnassa.
Seurakunnan vapaaehtoi-
sia kertoo omasta uras-
ta ja tehtävästään, vapaa-
ehtoistori eri puolilla kirk-
korakennusta ja vapaa-
ehtoisten pestuuta teh-
täviin. Ruokailu ja kahvit.
Ilm. 22.10. mennessä seu-
rakunnan toimistoon puh.
040 4848327 tai eija.rasa-
nen@evl.fi.
Rautalankaseurat la
27.10. klo 18. Mukana Läh-
de-bändi: Veksi Vainikai-
nen, sähkökitara, Juhani
Koskell, basso, Mikko Löp-
pönen, rummut, Heikki
Tanila, koskettimet ja Mari
Vuola Tanila, laulu. Tee-
tarjoilu.
Messu su 28.10. klo 10. Li-
turgia Petteri Hämäläi-
nen, saarna Anni Tanni-
nen ja kanttorina Anna-
Mari Linna.
4-vuotissynttärit su
28.10. klo 16. Raili Ranta-
nen, Seppo Kirkinen ja kä-
sikellot.
10-synttärit ke 31.10. klo
18. Anni Tanninen, Seppo
Kirkinen ja Dolce Minores.

MUUTA
Leväsen messu ti 23.10.
klo 13.30. Matti Pentikäi-
nen ja Anna-Mari Linna.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Kansainvälinen messu la
27.10. klo 16.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

puh. 044-275 7936.
Hirvilahden työseura
ti 23.10. klo 18. Raili Ran-
tanan.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Messu su 21.10. klo 10.
Mikko Väisänen ja Anna-
Mari Linna.
Messu su 28.10. klo 10.
Reijo Mustonen, Anne Ke-
ränen, Iltatuulen laulajat
ja Päivi Welling.

MUUTA
**Airakselan seurakunta-
piiri** to 18.10. klo 18 Anja ja
Tauno Airaksisella, Ahola,
Kariahontie 80.
**Hautausmaan siivous-
talkoot** 22.10. alkaen klo
8 Vanhalla hautausmaal-
la ja Kirkonmäellä. Ruokai-
lu klo 11.30 Seurakuntako-
dilla. Siivoustalkoot jatku-
vat klo 12.
**Hautausmaan siivous-
talkoot** 23.10. alkaen klo

8 Valkeisen hautausmaal-
la. Ruokailu klo 11.30 Seu-
rakuntakodilla. Siivoustal-
koot jatkuvat klo 12.
**Vakkakuusi-Pihkain-
mäen seurakuntapiiri** ti
23.10. klo 18 Leena ja Eino
Vepsäläisellä, Jarintie 21.
Sanan ja rukouksen ilta
ke 24.10. klo 18 Karttulan
Vapaakirkossa. Alustajana
Kaarina Hoffren. Tiedon
sanat, kielilläpuhuminen
sekä selittämisen lahja.
Ehtoollishetki to 25.10.
klo 13 Ainolassa. Mikko
Väisänen.
Ehtoollishetki to 25.10.
klo 13 Jaakkolan kerho-
huoneessa. Reijo Musto-
nen ja Anne Keränen.
Ehtoollishetki to 25.10.
klo 14 Sairaalassa. Rei-
jo Mustonen ja Anne Ke-
ränen.
**Koskenkylän seurakun-
tapiiri** ti 30.10. klo 19 Toini
ja Vilho Paukkosella, Pu-
naparrantie 183.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
**Varttuneiden virkistys-
päivä** ke 24.10. klo 10-12.
Reijo Mustonen, Osmo
Rissanen ja Anne Keränen.
**Puuhailta 4-6-vuotiail-
le** ma 29.10. klo 17-18.30.
Ilm. tekstiviestillä (Lapsen
nimi, ikä ja lapsen huol-
tajan tiedot) Tuija Soi-
nille 26.10. klo 16 men-
nessä puh. 040 4848 543.
Ryhmään mahtuu 15 las-
ta. Ohjaajina Tuija Soini ja
Mari Paukkonen.
Raamattuluento ma
29.10. klo 18. Tarja Säyne-
virta, Ihmisen hengellisen
kasvun avaimet.

MUUTA
**Hautausmaan siivous-
talkoot** 24.10. alkaen klo
8 Syvänniemen hauta-
usmaalla ja kirkkopihal-
la. Ruokailu klo 11.30 Pap-
pilassa.

NUORET
Nuortenillat to 25.10. klo
17.30-20.30 Kallaveden kir-
kolla. Ilan aiheena vas-
tuun ilta. Seuraavan ker-
ran 1.11. vietetään hiljai-
suuden iltaa.

LÄHETYS
Naisten lähetyslöylyt ke
31.10. klo 18 Rytkyllä. Lähtö
kirkolta klo 17.30 ja Peto-
selta klo 17.35. Vapaaehtoi-
nen maksu lähetykselle.

DIAKONIA
**Valoa pimeyteen-mar-
rasleiri** 23.-25.11. Sinul-
le, joka olet työikäinen
ja koet itsesi yksinäisek-
si. Tarkemmat tiedustelut
ja ilm. 1.11. mennessä Riit-
ta Reimalle puh. 040 4848
370 tai Jarmo Tarkoselle
puh. 040 4848 465.
Lasten eroryhmä 16.-17.11.
7-12-vuotiaille lapsille, joi-
den huoltajien erosta on
kulunut vähintään puoli
vuotta. Ryhmän ohjaajina
YVPL ry:n aluekoordinaat-
tori Mervi Hakkarainen
ja diakoni Kirsti Makko-
nen. Ryhmän hinta 5€/lap-
si (sis. välipala ja ruoka).
Ryhmään otetaan enin-
tään 6 lasta. Tiedustelut ja
ilm. 9.11. mennessä Mervil-
le puh. 0400 441708.
”Hyvää huomenta arki”
ke klo 10-12 Petosen seu-
rakuntatalon takkahuo-
neessa. Ryhmä ei kokoon-
nu vk. 42.
Ystäväpiiri parittomi-
na toklo 12 Petosen seura-
kuntatalolla.
Leväsen kammari ma
22.10. klo 12.30 - 14. Levä-
sen palvelukeskuksessa,
Leväsentie 27. Muistetaan
muistiamme. Tietoa muis-

tista ja iloista aivojumpy-
paa. Arja Mielikäinen.
**Varttuneiden virkistys-
päivä** ke 24.10. klo 10-
12 Karttulan seurakunta-
kodilla. Reijo Mustonen,
Osmo Rissanen ja Anne
Keränen.
Hyvän hoidon päivä to
24.10. klo 10.30-14.30 Ryt-
kyn leirikeskuksessa.Tee-
ma: ”Sinä olet arvokas”,
Riitta Reima, Irene Savolai-
nen ja Jynkänseudun alue-
neuvoston jäsen Ritva Ho-
lopainen. Ilmoittautumi-
nen diakoniatoimistoon
puh. 040 4848 332 ma tai
to klo 9-10 (voit jättää
myös viestin vastaajaan).

PERHETYÖ
Taidetiistai ti 23.10. ja
30.10. klo 9.30-11.30 tai 13-
15. Koko perhe kädentai-
tojen pariin Kallaveden
kirkolle. Omat eväät ja tai-
teiluun sopivat vaatteet
mukaan.
4-vuotissynttärit su
28.10. klo 16. Raili Ranta-
nen, Seppo Kirkinen ja kä-
sikellot.

PIIRIT
**Haminalahden työseu-
ra** ma 29.10. klo 18.30 Ella
Maapuruolla, Pyörönkaari
15. Raili Rantanen.
Niemisjärven olotila ti
30.10. klo 11.30-13 Niemis-
järven kylätalossa. Kier-
rätys.
Rytkeyn seurakuntapiiri ti
30.10. klo 18 Annikki Sopa-
sella, Pirttilä 30.

KASTETUT
Aatu Viljami Tolonen, Ella
Sofia Puolakka, Onni Il-
mari Hirvonen, Hel-
mi Aleksandra Oinonen,
Ella Aini Kerttuli Kopo-
nen, Nuutti Oskar Oravai-
nen, Nea Aada Susanna
Luostarinen,Monika Elisa-
bet Krista Karhunen, Irina
Enni Sinikka Järvenpää,
Jouhan Justus Halme.

KUULUTETUT
Matti Sakari Rouvinen ja
Satu Johanna Virranta,
Sami Kristian Kainulainen
ja Mari Johanna Kosunen,
Petri Juhani Rissanen ja
Virva Tuulia Kukkaslahti.

KUOLLEET
Pertti Johannes Happonen
65v, Toivo Vilho Hap-
ponen 82v, Vieno Teller-
vo Kuutsa 74v, Airi Alina
Markkanen 84v.

**PYHÄN
JOHANNEKSEN
KIRKKO
Kellolahdentie 8**
puh. 040 4848 386
**Sanansaattajien info ja
lähetysnäyttely** 15.-21.10.
kirkon käytävän lasiviti-
riinissä.
Messu su 21.10. klo 10.
Saarna nimikkolähetti Ja-
kov Mrcela, liturgia Lau-
ri Paatero. Kirkkokah-
vit ja Kroatia-aiheinen lä-
hetystilaisuus. Marja-Liis-
a ja Jakov Mrcela, Sanan-
saattajat.
Miesten piiri ke 24.10. klo
18. Lauri Paatero.
Perhekirkko su 28.10. klo
10. Saarna Marjo Partti-
maa, liturgia Sanna Hus-
so, kanttorina Tintti Tin-
kala. Lapsikuoro. 10-vuo-
tissynttär.

**MÄNNISTÖN
VANHA KIRKKO
Lönnrotinkatu 24**
puh. 040 4848 386

Konsertti päiväkodeille
to 25.10. klo 10. Pohjantien
koulun oppilaat.
Messu su 28.10. klo 13.
Saarna Aulikki Mäkinen,
liturgia Sanna Husso, kant-
torina Tintti Tinkala.
**Raamattu- ja rukouspii-
ri** ma 29.10. klo 12. (Huom.
aika.) Sanaa, rukousta ja
messiaanista musiikkia.
Vieraita Petroskoista. Airi
Luntinen.
**Naisia raamatussa - raa-
mattupiiri työikäisil-
le naisille** ke 31.10. klo 18.
Käynti sisäpihan kautta.
Aulikki Mäkinen.

DIAKONIA
Ukintuvan Sanan torstai
25.10. klo 12 Pyhän Johan-
neksen kirkon srk-salissa.
Sanna Husso.
**Elämää esimässä -pii-
ri** to 25.10. klo 14.30-16 Py-
hän Johanneksen kirkolla.
Marjo Parttimaa.

MUUTA
Hartaus to 18.10.klo 13.30
pienryhmäkoti Honkaran-
nassa, Sandelsinkatu 14.
Ulla Halonen.

KASTETUT
Topias Leo Kaspian Kiiski-
nen, Nuutti Anselmi Häkli,
Väinö Robert Hintsala, Ilo-
na Anna Matilda Hintsala.

KUULUTETUT
Jarkko Tapani Iivarinen ja
Henna Susanna Stolp, Jo-
han Heikki Mikael Vengas-
aho ja Liisa Mirjami Tervo.

KUOLLEET
Ari-Veikko Antero Saasta-
moinen 34v, Mirja Inkeri
Palm 60v, Erkki Olavi Nyr-
hinen 83v, Anni Eliina Sa-
volainen 84v, Tuovi He-
lena Antikainen 77v, Elvi
Kaarina Laitinen 92v, Sep-
po Kalevi Hoffren 59v, Ja-
nette Krista Janina Perho-
nen 16v, Paavo Juhani Saa-
ri 62v.

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3
puh. 040 4848 419
Messu su 21.10. klo 10.
Sanna Alanen saarnaa.
Heikki Hyvärinen. Kantto-
rina Outi Keskisipilä. Lau-
luryhmä Verso.
Pieni iltakirkko su 21.10.
klo 18. Heikki Hyvärinen,
Seppo Väisänen, Tuula Pe-
sonen ja lauluryhmä Ver-
so. Teetarjoilu.
Enkelihartaus to 25.10.
klo 13 kirkkopihassa omal-
le paikalleen palautetun
Angelus Domini -veistok-
sen äärellä. Mukana päi-
väkerholaiset ja eläkeläis-
ten kerholaiset sekä Jaa-
na Marjanen ja Heidi Löp-
pönen.

**Pohjois-Savon Kansan-
lähetyksen naistenpäi-
vät ”Armon varassa”** la
27.10. klo 10-17 ja su 28.10.
klo 10-15.30. Liisi Jokiranta,
Anja Kolehmainen, Maija
Antikainen, Ritva Holopai-
nen, Katriina Puustinen,
Arto Koistisen musiikki-
ryhmä, lauluryhmä Välke
ja Verso.
Messu su 28.10. klo 10.
Lehtori Liisi Jokiranta Kan-
sanlähetyksestä saarnaa.
Liturgia Jaana Marjanen.
Pekka Nieminen, Sanna
Alanen, Heikki Hyvärinen.
Kanttorina Heidi Löppö-
nen. Lauluryhmä Välke.
Lapsille pyhäkoulu. Keit-
tolounas (vapaaehtoinen
maksu).

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Epäusko

Avaan television. Ilmisel-
västi asiastaan innostunut
juontaja toivottaa katso-
jat tervetulleeksi seuraa-
maan keskustelua, jonka
aihe on jo jonkun aikaa jakanut mielipi-
teitä eri medioissa. Kirkkojen edustajia,
teologeja, historioitsijoita, vapaa-ajat-
telijoita, toimittajia ja tittelittömämpää
väkeä on istutettu studiolamppujen lois-
teeseen toisiaan vastapäätä. ”Tänään siis
puhutaan Jeesuksesta”, juontaja sanoo,
kääntyy keskustelijoiden puoleen ja ky-
syy: ”Kuka Jeesus oli? Mitä mieltä olet-
te hänestä”. Tulppa on avattu. Keskuste-
lu ryöpsähtää liikkeelle. Puheenvuorot
vyöryvät toistensa yli. Mielipiteet vello-
vat varmoina laidasta laitaan:

-Jeesus oli yksi tärkeimmistä oikean
elämäntavan opettajista! - Juuri noin Jee-
suksen sanoma arkipäiväistyy. Ei Jeesus
tullut opettamaan elämänviisautta vaan
avaamaan tien taivaaseen.
- Ristillä syntiemme tähden kärsinyt
Vapahtaja! - Ei kai Jumala tarvitse verisiä
uhreja armahtakseen ihmisiä!
- Pelkkä satuolento! –Valetta! Jeesuk-
sen historiallisuus on tieteellisesti todis-
tettu asia.

- Neitseestä syntynyt
Jumala! – Juuri tuollaisis-
ta myyteistä Jeesus on rii-
suttava, jos häntä halutaan
ymmärtää.

Lopulta toimittaja an-
taa puheenvuoron takari-
vissä istuvalle, keskustelua
pitkään hiljaa seuranneelle
vieraalle. Kamerat käänty-
vät häneen. ”En osaa sanoa
Jeesuksesta muuta kuin et-
tä yksikään ihminen ei ikinä
ole puhunut minulle niin
kuin hän....?” Syntyy hämil-
linen hiljaisuus. Toimitta-
jallakin menee jauhot suu-
hun...

On tärkeää ja mielekäs-
tä käydä keskustelua Jee-

suksesta, hänen persoonastaan, merki-
tyksestään ja opetuksestaan. Kiusaus on
siinä, että alamme pitää uskon keskei-
simpänä asiana sitä, mitä mieltä olemme
hänestä. Voi nimittäin kysyä, mitä aut-
taa oppineinkaan mielipide Jeesuksesta
silloin, kun on joutunut elämässään ah-
dinkoon ja epäilyksen syövereihin? Sil-
loin tärkeintä ei ole se, mitä mieltä jo-
ku on Jeesuksesta, pikemminkin se, mitä
mieltä hän on minusta. Näkeekö hän
minut ja hätäni? Kuunteleeko hän? Ra-
kastaako? Antaako anteeksi? Voiko hä-
net kohdata? Eeläkö hän niin, että voi
tarttua käsipuoleen ja taluttaa oikeal-
le tielle?

Evankeliumissa Jeesusta vangitse-
maan lähetetyt miehet palasivat fari-
seusten luokse tyhjien käsin ja sanoivat:
”Yksikään ihminen ei ikinä ole puhunut
sillä tavoin kuin hän.” Nuo sanat nousi-
vat kohtaamisesta, vuoropuhelusta Jee-
suksen kanssa. Siinä häviävät älyllinen
näppäryys, ennakkoluuloisuus, pelko ja
oikeassa olemisen halu, jonka vallassa
fariseukset ja lainopettajat olivat. Siinä
lahjoitetaan luottamus Jumalaan ja avoi-
muus Jumalan työlle ja johdatukselle ih-
misen elämässä.

Uskon ja epäuskon
viikko opastaa meitä Jee-
suksen kuuntelemiseen
ja vuoropuheluun hänen
kanssaan. Jeesus on elävä
Herra, joka on läsnä siel-
lä, missä elämme. Erityi-
sesti hänet voi kohdata
rukouksessa, Raamatun
sanassa ja ehtoollispyö-
dässä. Mutta myös sai-
raiden, yksinäisten ja kär-
sivien luona käyminen
on tie Jeesuksen kohtaa-
miseen. Hän on heissä
ja puhuu meille heidän
kauttaan.

ILPO RANNANKARI
Tuomiorovasti

Vastuuta ja välittämistä!

PIRKKO-LIISA PIIRONEN

Kaupunginvaltuutettu | sairaanhoitaja

247

KOKOOMUS

www.pirkkoliisapiironen.net

Pesu Leenat oy **Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille**

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Vastuullista uudistamistyötä tekemään...

Mauri Sulku, Rakennusmestari

260

- Varavaltuutettu (2009-2012)
- Kuopion Energia liikelaitoksen varapj.
- Kuopion Omakotiyhdistyksen varapj.
- Kuopion Ort.srk:n seurakuntaneuvoston jäsen

KOKOOMUS Kuopiossa viihtynyt yli 60 v:tta

PUIJON KIVI

- Hautakivet
- Kaiverrukset
- Kivityöt

www.puijonkivi.fi
Puh. (017) 282 9000

Syväriin kuva Siilin kuva

-Elämäsi hetkissä-

Voit keskittyä olennaiseen ja jättää elämäsi tärkeimpien hetkien ikuistamisen meidän huoleksemme. Ammattitaitoiset kuvaajamme palvelevat sinua toiveidesi mukaan.

Muotokuvauspalvelut studiossa ja miljöössä
Tapahtumakuvaus
Hautajaiskuvaus

Nilsiantie 78, 73300 Nilsia
p.0451384236, info@syvarinkuva.fi

Toritie 12, 71800 Siilinjärvi
p.0458573999, siilinkuva@siilinkuva.fi

SEURAKUNNAT

PIUIJON SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Ystävän kammari. Avoimet ovet ti klo 11-14.

Perhekerho ke 24.10. klo 9.30. Rapakossa roiskuu.

Eläkeläisten iltapäiväkerho to 25.10. klo 12.30.

Viikon Sana, Sanna Alanen. Huom! Eläkeläisten kerhoa ei ole to 18.10.

Israel-piiri ti 30.10. klo 14. Ariela Toivanen.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Perhekerho ke 31.10. klo 9.30. Täällä pohjan tähden alla.

Holopainen. Lapsikuoro. 4-vuotissynttärin puuhamessun jälkeen kirkkomessun seurakuntatalossa. Siioninvirsiseurat ma 29.10. klo 19. Raili Pursiainen.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5

Messu su 21.10. klo 13.

Hannu Komulainen, Matti Saarela. Messun jälkeen tilaisuus n. klo 14 seurakuntatalossa kaikille 70,- 80,- 90,- ja yli 90 vuot-

ta tänä vuonna joulukuun loppuun mennessä täyttäneille alueseurakuntamme jäsenille.

Avoimen päiväkerhon hartaushetki ti 23.10. klo 9.30. Aarteensittinnän merkeissä.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

Kirsi Leino, Riikka Tuura. Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Lähetystilaisuus messun jälkeen seurakuntatalossa.

Messu su 28.10. klo 13.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkorannantie 1

Kirkkokahvit ja vanhemman väen tilaisuus su 14.10. messun jälkeen

Perhekerho ke 24.10. klo 9.30.

Elsan kerho to 25.10. klo 11. Asiaa kuulosta. Mukana asiantuntijoita Kuuloliitosta ja Kuopion Kuulorystä.

Raamattupiiri ma 29.10. klo 12.

Mielenentervetyspiiri ti 30.10. klo

17.-30.10.12

MUUTA

Kyläseurat pe 19.10. klo 18 Eila Hämmäläisellä Kesämaässä.
Viikkomessu pe 26.10. klo 13 Muurutvirran hoitokodissa.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 21.10. klo 10. Hannu Komulainen, Taru Parviainen.
Messu su 28.10. klo 10. Kirsi Leino, Taru Parviainen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A

Lähetyskahvila to 18.10. klo 12.
Miesten ilta to 18.10. klo 18.
Seurakuntakerho to 25.10. klo 12.
Avoim päiväkerho pe 26.10. klo 13.30-16.

MUUTA

Aluepapin päivystys Säyneisen kirkolla to klo 9-11. puh. 040 4888 612.
Yhteiset syntymäpäiväjuhlat su 21.10. klo 13. **Messu** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa. Messun jälkeen tilaisuus n. klo 14 kaikille 70-, 80-, 90-, ja yli 90 vuotta tänä vuonna joulukuun loppuun mennessä täyttäneille alue-seurakuntamme jäsenille. Kyyti lähtee Säyneisen kirkolta klo 12.15 ja Salelta klo 12.20.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu su 21.10. klo 10. Uwe Mäkinen, Ari Lohi.
Kirkkokuoron harjoitukset seuraavan kerran ke 24.10. klo 17.30
Messu su 28.10. klo 10. Uwe Mäkinen, Ari Lohi.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Perhekerho ti klo 9.30-11.
Sanan ja sävelen ilta su 21.10. klo 18. Kyösti Kytöjoki, Liisa Lehtinen, Uwe Mäkinen.
Palvelupäivä ke 31.10. klo 10.

MUUTA

Etelä-Tuusniemen palvelupäivä to 18.10. klo 10 Hirvolassa, Luostaritie 3457. Ateria ja kahvi 5 €. Erilaisen ruuanvalmistuksen takia tarvitaan ilmoittautumiset Auli Kekkoselle, puh. 040 4888 631.

Kansanlähetyksen kotiseurarat to 18.10. klo 13 Katri ja Pekka Juutilaisella Mustinjärvellä.
Liukonpellon ja Paakkilan työseura ke 24.10. klo 19 Irja ja Juhani Mustosella, Kiukooharjuntie 12.
Kirkonkylän lähetyspiiri pe 26.10. klo 12 Eila Venäläisellä, Tornitie 4 A 5.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 21.10. klo 13. Uwe Mäkinen, Ari Lohi. Gideonien kirkkopyhä.
Messu su 28.10. klo 13. Uwe Mäkinen, Ari Lohi.
Iltamusiikki su 28.10. klo 18. "Oi sielut, riemuitkaa", Aliisa Lukkari-Lohi laulu, Riikka Tuura urut. Vapaa pääsy.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Perhekerho ti klo 9.30-11.
Varttuneen väen virkistyspäivä ti 23.10. klo 10-12. Ruokamaksu 5 €. Sonja Tirkkonen.

MUUTA

Lähetys- ja käsityöpiiri to 18.10. klo 11-14. Käsitöitä ja askartelua lähetysten hyväksi.
Ei lähimmäisen kammaria ma 22.10.
Nuorten ilta ti klo 18.30 Majakan yläkerrassa.
Raamattupiiri ke 24.10. klo 18 Lähimmäisen kammariissa.
Puurokammari ma 29.10. klo 10-12 kammariissa.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Ekumeeninen kirkkoilta Muuruveden kirkossa su 21.10. klo 19. Ekumeenista vastuuviikkoa vietetään 21.-28.10. Teemana on Turvallinen paikka uskoa ja elää. Ajattele toisin - usko vapaasti! Kirkkohera Elias Huurinainen ortodoksisesta kirkosta, isä Ryszard Mis SCJ katolisesta kirkosta, päätoimittaja Leevi Launonen helluntaikirkosta ja rovas-ti Hannu Komulainen luterilaisesta kirkosta. Illan juontaa pastori Satu Väättäinen, musiikista vastaa kanttori Matti Saarela ja kirkkokuoro
Anna nähdä olenNAINEN – naisten ilta Kaavin seura-

kuntakodissa ke 31.10. klo 18. Virvoitusta yhteislaulun, raamattuhetken, tarjoilun ja yhdessäolon merkeissä. Paula Hagman-Puustinen.
Nuorten retki Oulu Gospeliin pe-su 2.-4.11., hinta 30 €. Lisätietoja Jatalta puh. 040 4888 643, jatta.utriainen@evl.fi.
Nuorten retki Maata Näkyvissä Festareille pe-su 16.-18.11., hinta 45 €. Lisätietoja Ollilta puh. 040 4888 628, olli.inkinen@evl.fi.

KASTETUT

Elias Toivo Juhani Hallikainen, Muuruvesi.

KUOLLEET

Martta Svensk 97v, Kaavi, Kauko Viljam Mikkonen 89v, Kaavi, Toimi Leppänen 81v, Kaavi, Veikko Ilmari Tuovinen 88v, Kaavi, Janette Krista Janina Perhonen 16v., (Männistö).

www.evl.fi/srk/siilinjarvi
Kirkkoheranvirasto puh. 017 288 4600 (ma-pe klo 9-11, 12-14)

KIRKKO Haarahongantie 2

Messu su 21.10. klo 10. Herättäjän kirkkopyhä. Sirpa Ylikotila, Unto Niskanen, Vesa Kajava, Sola Gratia -kuoro. Messun jälkeen kirkkokahvit ja siioninvirsiseurat seurakuntatalossa.
Perhekerho su 21.10 klo 15. Minkälaisen viestin me olemme saaneet vietäväksi ja miten viedä tuota viestiä? Kaisa Yletyinen, Marjaana Kaisto, Vuorelan lapsikuoro. Kirkon jälkeen kirkkomehut ja ennen kirkkoa parisuhdesuunnistus aikuisille (ks. seurakuntatalon tapahtumat).
Perjantaimessu pe 26.10. klo 18.30. Uskon perustus. Pekka Savolainen, Yrjö Jokiranta, Airi Heiskanen, Gospelryhmä.
Sanajumalanpalvelus su 28.10. klo 10. Rippikoulusununtai. Seppo Laitanen, Kaisa Yletyinen, Marjaana Kaisto, Vesa Kajava. Kirkkokahvit lähetystyön hyväksi lähetyskel-

larilla. Rippikoululaisille vanhempineen lyhyt riparitilaisuus kirkossa.
Pyhäinpäivän messu la 3.11. klo 10. Kappalainen Matti Hoffrénin virkaan asettaminen.
Pyhäinpäivän muistojuhla la 3.11. klo 18.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Perhetyön päivystys: ti ja to klo 10-12 perhetyöntekijä tavattavissa ilman ajanvarausta toimistolla (käynti kirkkoheranviraston vierestä). Muuloin varaa aika: puh. 044 7284 646.
Kätketyt kivut -ryhmä alkamassa: viisi kokoontumista päiväaikaan marras-joulukuussa. Kysy lisää Esko Rasalta puh. 044 7284 643.
Lähetysten sydänään ke 17.10. klo 9-10 lähetyskellarilla. Lähetysten sydänäänissä kuullaan ja keskustellaan Raamatusta kumpuavista aiheista papin johdolla. 17.10. Sirpa Ylikotila.
Askartelupiiri ke 17.10., 24.10., 31.10. klo 9-12 lähetyskellarilla. Voit ottaa mukaan oman käsityösi tai askarrella kellarilta löytyvistä tarvikkeista.
Omaishoitajakerho ke 17.10. klo 12 päätysalissa.
Voimasanoja - raamattu- ja keskusteluryhmä työikäisille aikuisille ke 17.10. ja 31.10. klo 18 pienessä salissa. Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Lisätietoja Sirpa Ylikotilalta: sirpa.ylikotila@evl.fi, puh. 044 7284 608.

Parisuhdesuunnistus su 21.10. klo 12-14.30. Parisuhde paremmaksi? Tulkaa suuntaamaan parisuhteenne kompassi kohti toisianne pienten rastiöskentelyjen avulla. Voitte löytää uutta iloa yhteiseloön ja arkirakkauteen. Rastit sisätiloissa. Kahvitarjoilu. Lastenhoito järjestetään tarvittaessa: ilmoita tarpeesta viimeistään 19.10.: helena.mattinen@evl.fi, puh. 044 7284 646. Suunnistuksen päätteeksi perhekerho klo 15.
Juttutupa ma 22.10. klo 10-12 lähetyskellarilla. Juttuja ajan-kohtaisista aiheista johdattelee perhetyöntekijä Helena Mattinen.
Eläkeikäisten päiväpiiri

SDP

HYVÄLLE KUNNALLE HYVÄ PALVELIJA

Toimivan arjen puolesta: tukea lapsiperheille, kunniallinen vanhuus kaikille. Kuntatalous ja johtaminen kuntoon.

PIRJO HENTELÄ-AHO 18

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com **www.tila-auto.com**
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

251

rehtori, teologian tohtori
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Ilkka Räninen

www.ilkkaraninen.fi

ARJEN HYVINVOINNIN PUOLUSTAJA.

KOKOOMUS

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Milloin viimeksi proteesisi on tarkastettu?

Hammasproteesit ovat osa terveyttäsi!

Suosittelen yli 40 vuoden kokemuksella tarkastusta **1-2 vuoden välein.**

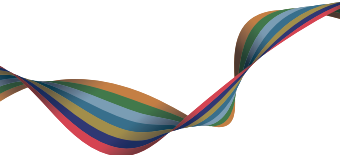
Tervetuloa tuttuun, turvalliseen ja ammattitaitoiseen hoitoon!

Jorma Päivinen
erikoishammasteknikko, hammasteknikkomestari

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio • Puh. (017) 262 2121 • info@kuopionhammasproteesiklinikka.fi

Lue lisää uusituilta nettisivuiltamme:
www.hammasproteesiklinikka.fi

Kiitoksia äänestäjilleni

saamastani luottamuksesta
Kallaveden seurakunnan
kirkkoherranvaalissa.

Matti Pentikäinen

Kiitos mukavasta lähtöjuhlasta,

kiitokset kaikille
minua muistaneille.

Riitta Matilainen

PYHÄ PUUHA

Lue yksin tai yhdessä vanhemman kanssa Aam. 7:10-15. Etsi siihen reitti labyrintin läpi.

TEHTÄVÄN LAATI SUSANNA HOLMA

Muutoksia Järvi-Kuopiossa

Vuoden alusta Nilsin seurakunta liittyy osaksi Kuopion seurakuntien Järvi-Kuopion seurakuntaa, mikä aiheuttaa muutoksia luottamuselinten kokoonpanoon.
Järvi-Kuopiolla on muutoksen jälkeen kymmenen edustajaa yhteisessä kirkkovaltuustossa nykyisen kahdeksan sijasta. Järvi-Kuopion paikat jakaantuvat siten, että nilsiläiset saavat näistä kymmenestä neljä valtuustopaikkaa. Tuomiokirkkoseurakunta ja Männistön seurakunta menettivät molemmat yhden paikan. Paikkansa menettäneet edustajat siirtyvät varajäseniksi.
Uusina jäseninä Järvi-Kuopion seurakuntaneuvostossa aloittavat 1.1.2013 Nilsistä **Sinikka Kervinen, Hannu Tervonen, Minna Reijonen, Antti Lappalainen ja Jorma Huusko.** Järvi-Kuopion seurakuntaneuvostossa on yhteensä 14 paikkaa.
Yhteiseen kirkkovaltuustoon valittiin Sinikka Kervinen, Hannu Tervonen, Minna Reijonen ja Antti Lappalainen. Siellä on yhteensä 51 paikkaa, joista Järvi-Kuopiolla on kymmenen paikkaa.
Valinta tehtiin edellisten vaalien tuloksen perusteella.

Elävä lähikulttuuri -ttu lapsuus
Lähim m ä i s s y s
 Hyvinvointi palvelut
Kotoutuminen

Turva
 Arvokas vanhuus
Työtä Inhimillisyys

Irja Sokka SOP
 Näkemystä ja kokemusta
 TtM, kehityspäällikkö, kh ja kv jäsen
 www.irjasokka.fi

77

PERUNKIRJOITUKSET
 testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
 p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
 Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
 046-892 1422

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
 alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
 puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
 www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Antin Piha ja Kiinteistö Apu

- Pihan syyshuollot, haravoinnit, istutukset, räystäskourujen puhdistukset
- Talveksi käsilumityöt, lumenpudotukset ym.
- Pienet kodin remonttityöt kuten tapetoinnit, maalaukset ja kodinkoneiden asennukset.
- Mökkitalkari ja omakotitalkaritoiminta

Soita ja kysy lisää. Antti Julkunen p. 050 575 3410
www.antinpihajakiinteistoapu.fi

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
 Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13
 • www.heimosenkukkakauppa.fi

Kodin Kukkapaalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
 ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapaalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15
 • www.atcosmos.fi, kukkakauppa@atcosmos.fi

Kukka ja Sidonta Floretta Ky

Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655 • MA-PE 9-17.30, LA 9-15, SU 11-15
 • www.floretta.fi, info@floretta.fi

SEURAKUNNAT 17.-30.10.12

ma 22.10. klo 13 päätysalissa (huom. paikka).
Musiikkia maanantaisin -oppilaskonsertti ma 29.10. klo 18 isossa salissa. Järj. musiikkiopisto.
Seurat ti 30.10. klo 13 pienessä salissa. Järj. Kristilliset eläkeläiset.

Alakouluikäisten Donkis-ilta ti 30.10. klo 18–20 alakerran nuorisotilassa.
Nuorten Perjantaikahvila pe 2.11. alakerran nuorisotiloissa klo 18–22. Ilta-hartaus klo 19.30.

VUORELAN KIRKKO Rissalantie 2

Messu su 21.10. klo 13. Sirpa Ylikotila, Vesa Kajava.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 22.10. klo 13.
Sanajumalanpalvelus su 28.10. klo 13. Rippikoulu-sunnuntai. Seppo Laita-

nen, Kaisa Yletyinen, Marjaana Kaisto, Vesa Kajava. Kahvi- ja mehutarjoilu. Rippikoululaisille vanhempieneen myös lyhyt riparitilaisuus.
Alakouluikäisten Donkis-ilta ke 31.10. klo 18–20.

MUUTA

Koivusaaren lähetyspiiri ke 17.10. klo 18 Anna-Liisa ja Jorma Eskeliselä, mukana Seppo Laitanen.
Hautausmaan siivoustalokoot to 18.10. Viinamäen hautausmaalla (Kasurilantie 16) klo 9, aamuhartaus keskusympyrässä (Kaisa Yletyinen), keittolounas talkoolaisille. Rauhanpuiston hautausmaalla (Harjamäentie 4) klo 13, pullakahvit talkoolaisille. Haravia saatavilla. Säävaraus. Lisätietoja puutarhuri Elisa Nuutiselta puh. 044 7284 626.

Ystävän Tupa ma 22.10. klo 9 Leppäkaarten kerhohuoneessa (Honkaranantie 8).

Kotipolun kerho ti 23.10. klo 13 Kotipolku 6:n kerhohuoneessa.

Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to 1.11. klo 18.30 Anna-Liisa Lappalaisella (Ahvenkuja 4 B 7).

KASTETUT

Taika Aada Emilia Heikinen, Viivi Lines Josefiina Häkkinen, Aaro Eliel Päivinen, Aki Onni Mikael Päivänsäde, Karoliina Elisa Tikkanen, Elisa Amanda Nissinen, Aatu Viljami Heikkinen, Sara Kristiina Nieminen, Enna Maria Savela, Maisa Helmi Linnea Oksman, Viljami Toivo Hirvonen, Helmi Matilda Mölsä, Enni Iida Astrid Kirjavainen, Helmi Mari Olivia Kraft, Aada Olivia Häkkinen, Iina-Maija Elviira Huttunen.

KUOLLEET

Saini Sade Nykänen 81v, Toini Roivainen 88v, Liisa Karhunen 86v, Erkki Juhani Udd 55v, Mika Juhani Lappalainen 40v, Anna Helena Rytönen 69v.

DIAKONIA-KESKUS

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Kuurojen lähetyspiiri to 25.10. klo 17.
Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 31.10. klo 13.

DIAKONIAKESKUS Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ulkovi avataan klo 9.40, hartaus 9.50, diakonien vastaanotot ilman ajanva-

Etsitään asuntoa

Kolme raitista, kristittyä opiskelijanuorta kahden koiran ja kissan kera etsii edullista asuntoa.

Yhteydenotot
040 965 9488

• Matot
 • vuodevaatteet • ym.

Pyökkisatama
 ITSEPALVELUPESULA
 Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
 Puh. (017) 263 3128

Jalkahoitoja kotikäynteinä
Mirja Pyykkö
 p. 040 735 7203

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnon määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta
 Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

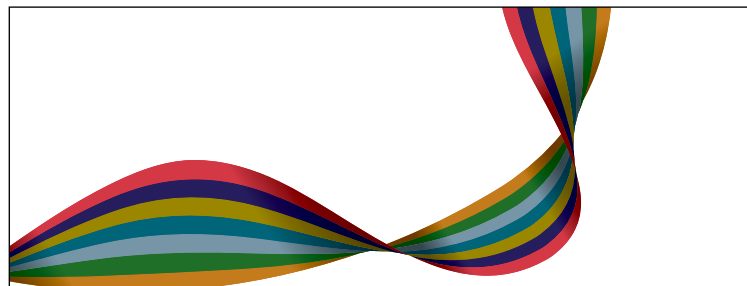
PUIJONLAAKSON LÄÄKÄRIKESKUS
 Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh. (017) 282 8244
 www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinäämämuutosten jäykistämä valtimo

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on haettavana:

Perheneuvojan 60 prosentin osa-aikainen (papin) virka 1.1.2013 alkaen.

Seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon on tehty esitys viran muuttamisesta 80 prosenttiseksi.

Sekä:

Sairaalapastorin kokoaikainen määräaikainen virka ajalle 1.1.2013–31.12.2017.

Hakemukset 19.10. klo 16 mennessä osoitteella Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä, PL 1064, 70101 KUOPIO.

Lisätietoja:

www.kuopionseurakunnat.fi
www.evl.fi/rekrytointi

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT

KIRKKO & KOTI

18

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
99. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 31.10.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
 PAINOS 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
 Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232
 Ulla Remes, p. 040 484 8234
 Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva
 puh. 020 754 2284,
 gsm 040 680 4057
 pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy.
Jakelupalaute:
 www.suoralahetys.fi,
 puh. 017 264 7800

rausta, kahvio Nuotta ja kierrä-
tyspiste avoinna 10-12.
Katulähetyspiiri ti 23.10. klo
17.
**Kehitysvammaisten kahvi-
kerho** ke 24.10. klo 13.30.
Syöpäryhmä ke 31.10. klo

**PERHEASIAIN
NEUVOTTELU-
KESKUS**

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksu-
tonta keskustelua parisuh-
teen kysymyksissä. Käynnit so-
pimuksen mukaan. Tieduste-
lut puh. 040 4848 480 ma-pe
klo 9-11.

**PALVELEVA
PUHELIN**

Päivystää su-to klo 18-01, pe-
la klo 18-03, puh. 01019 0071.
Puhelun hinta on pvm/mpm.
pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY

Myllykatu 5

Raamattupiiri ke 24.10 klo 13.
Kuoro ti klo 14.
Perhekahvila ma klo 9.30 – 12.
Kahvikonsertti pyhäinpäivä-
nä la 3.11. klo 14. "Lauluhelmiä
Kuopiosta".
Raamattuluento su 28.10 klo
18. Jouko Kauhanen: Galata-
laisk.5 -6. Järj. SRO ja NNKY.
**Yhteiskristillinen rukousil-
ta** ti klo 18.

KANSAN

RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma

Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
p. 0207681660
Raamattuluento "Ihmeelli-
nen Raamattu" Sanan Kulma-
la to 18.10. klo 18. Vankilapasto-
ri Jouko Koistinen opettaa Raa-
matun synnystä ja sisällöstä.
Yhdessä-juhla Keskusseu-
rakuntatalolla Suokatu 22, la
27.10. klo 15-18, KRS:n toimin-
nanjohtaja Ulla Saunaluoma,
Kalle Virta, Eliina Heinonen,
Tuula Hakkarainen, seurakun-
nan tervehdyksen tuo pasto-
ri Olli Viitaniemi, Johannek-
sen evankeliumi-monologinäy-
telmä näyttelijä Mikael Kokko,
kirjamyynti, kahvitarjoilu.
Pienryhmien viikko-ohjelma:
Pienryhmät kokoontuvat Sa-
nan Kulmalla.
Rukouspiiri ma klo 18 p. 050
3089567/Leena.
Naisten solu ti pariton vk klo
18 p. 0500 372791/Aune.
Raamattupiiri ke parill vk klo
18 alk 31.10. p. 050 5484087/
Juha.
Askartelupiiri ke pariton
vk klo 13-16 alk 7.11. p. 050
5552300/Marjatta.
Miesten piiri ke pariton vk klo
18 p. 044 0438585/Toivo.
Vertaistukiryhmät (kritoryh-
mät) to klo 18-20 Särkiniemen
srk-kodilla Särkiniementie 20,
Sanan Kulmalla 1.11. lähtien.
Rukouspäivystys pe klo 13-16
alk 19.10.
**Nuorekkaiden naisten ko-
tisolu** pariton ke klo 18.
Lisätietoja:marjut.rasanen@
gmail.com, ninattpartanen@
hotmail.com.
Kodeissa kokoontuva **miesten
rukoussolu** pariton ke klo 18.
Lisätietoja: turtter@gmail.com
p. 0440127857/Tero.

POHJOIS-SAVON

EV.LUT.

KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi
Myös Facebook.
**Pienryhmät Lähetyskodil-
la:** Ma klo 7 **aamurukoushet-
ki**, klo 9.30, **äiti-lapsipiiri**. Ke
klo 12 **päivähartaus ja kahvi-
hetki**, klo 18 **nuorten aikuis-
ten kolme Kohtaamista**. To
klo 16 **raamattu- ja lähetys-
piiri** joka toinen to; klo 18.30

nuorten Nuotta-ilta. La klo 19
Opkon opiskelijailta.
Kuopio: Seurat su 21.10. klo 16
lähetyskodilla, "Jeesuksen lä-
hettiläät" Markku ja Raija Hut-
tunen.
Naistenpäivä la-su 27.-28.10.
Puijon kirkolla. Liisi Jokiranta,
Anja Kolehmainen.
Juankoski: Lähetyspyhä su
28.10. klo 10 messu kirkossa
ja sen jälkeen lähetystilaisuus
srk-salilla.
Tuusniemi: Kotiseurat to
18.10. klo 13 Katri ja Pekka Juu-
tilaisella Mustinjärvellä.
Matka: Mestarin Miehet ta-
pahtumaan 26.-28.10. Ilmoit-
tautuminen ja tiedustelut
p. 017 262 2082.

**KUOPION
YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22**

Seuroja voi kuunnella osoit-
teessa www.kuopionrauhanyh-
distys.net
Lauluseurat ke 17.10. klo 19.
Aluseurat pe 19.10. klo 19.
Heimonen, Ryönäntie, Kuopio.
Seurat la 20.10. klo 19.
Seurakuntapäivä su 21.10.
klo 13.
Lauluseurat ke 24.10. klo 19.
Seurat to 25.10. klo 13.30 Riista-
veden palvelukeskus.
Keskusteluilta 27.10. klo 18.
Seurat su 28.10. klo 14. **Julkai-
sutapahtuma** klo 15.30. **Seu-
rat** klo 17.
Lauluseurat ke 31.10. klo 19.

**SUOMEN
LUTERILAINEN
EVANKELIUMI-
YHDISTYS**

Sanajumalanpalvelus to 25.10.
klo 19 NNKY:n tiloissa, Mylly-
katu 5. Häkämies.
Raamattu- ja lähetyspiiri ke
31.10. klo 18.30 Keskusseura-
kuntatalolla Aaronissa. Aihee-
na raamatun aarteet.
Lähetysmyyjäiset pe 2.11. klo
10.30 Keskusseurakuntatalolla.
Evangelisten opiskelijoiden ko-
tisivuosioite on www.sley.fi/eo/
html/fi/kuopio.html.
SLEY:n Itä-Suomen piirin työn-
tekijä on Johannes Häkämies,
p. 050-3212938, johannes.haka-
mies@sley.fi.

**SUOMEN
RAAMATTUOPISTO**

Pienryhmät kokoontuvat:
Raamattupiiri ti klo 18.30
Merja-Riitta Jaakkosella, Pitkä-
siima 15, Petonen. **Rukouspiiri**
ti klo 16 Kuopion NMKY:n toi-
mistossa, Kauppakatu 40-42.
Keskusteleva raamattupiiri
ti klo 17 Kuopion NMKY:n toi-
mistossa. Raamattupiirin aihe-
na vuoroviikoin Roomalaiskirje
ja Johanneksen evankeliumi.
**SRO-ilta "Sinä olet hyväksyt-
ty"** ke 24.10. klo 18.30 Rauno ja
Aino Riekon kotona, Keskus-
tie 23, Maaninka. Mukana mm.
Rauno Perälä, khra Arto Pentti-
nen ja Jouko Kauhanen.
Raamattuluento Gal. 5-6 Kuo-
pion NNKY:n salissa su 28.10.
klo 18, Jouko Kauhanen.

**HERÄTTÄJÄ-
YHDISTYS**

Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna ke klo 10-13.
Virsituokio ke klo 11-12.
Seurat su 21.10 klo 14 Alavan
kirkolla.
Seurat su 28.10. klo18 Keskus-
seurakuntatalolla.
Seurat ma 29.10. klo 19 Riista-
veden srk-talolla.
Seurat su 4.11. klo 18 Männis-
tön vanhalla kirkolla.

**VAKKA
Kuninkaankatu 22**

Avoinna ti-pe klo 11-15. Puh.
017 2622 322, 040 451 4135.
www.kuopionseurakunnat.fi/
lahetyskauppavakka

Sydämellinen KIITOS kaikille,
jotka autoitte aasialaisen
juhlalounaan valmistamisessa
ja olitte ruokailussa mukana!

*Maanantain lähetyspiiri,
Sri Lankan kummit*

Varpu Puskala

Lähimmäisen puolesta!

KYSin viestintäpäällikkö
Omaishoitaja
YTM, HuK

421

KESKUSTA

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti

isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

OMAISHOITAJA, samaistun arkeesi

SYLVI KANANEN
Kokemusta, näkemystä, tahtoa.

Kodinhoitaja, eläkeläinen, herastuomari
Kaupunginvaravaltuutettu
Tarkastuslautakunnan jäsen
Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirin valtuuston jäsen

30

SDP

Vihreä kristitty nainen valtuustoon

Vihreät De Gröna

98 **Sanna Husso**
Kuopio

97 **Marja-Leena Hublin**
Kuopio

49 **Liisa Heiskanen**
Tuusniemi

102 **Tanja Kaipainen**
Kuopio

112 **Satu Niiranen**
Kuopio

111 **Tarja Lång**
Kuopio

40 **Liisa Pietikäinen**
Maaninka

117 **Anna Paulo-Tuovinen**
(ort.) Kuopio

Mainoksen maksaja: Pohjois-Savon Vihreät Naiset ry

Nouse ja käy uurnalla

Äänestämisen ei ole vain yhteiskunnallinen vaan myös kristillinen kansalaisvelvollisuus.

Äänestämättä jättäminen on protesti, jonka sanoma hukkuu kuin ilmavaiva Saharaan. Äänestysprosentti laskee yleensä alueilla, joilla syrjäytyneitä on eniten. Pettyneet ovat heittäneet viimeisen toivon vaikuttamisesta. Usko herroihin, paitsi ehkä siihen Yhteen yläkerrassa, on lopussa.

Moni kokee, ettei ylikansallisten markkinavoimien näkymättömän ja kylmän käden liikkeisiin voi vaikuttaa. Kunnallisvaaleissa tämä fatalistinen katso-
mus on kestävämmimmillään. Lähellä päätetään lähiyhteisön hyvän elämän edellytyksistä.

**Jos vaaleilla ei ole suurelle osalle ihmisistä mitään merkitystä, demokra-
tia tulee tiensä päähän. Parempaakaan järjes-
telmää ei ole kuitenkaan kek-
sitty. Demokra-
tia toimii vain
niin kauan kuin erilaisten yhteiskunta-
ryhmien – sosiaaliluokkien, ikäpolvien,
sukupuolten ja äänestysalueiden – edus-
tajat saavat äänensä kuuluville.**

Nukkumista perusteleva ja omaa vas-
tuuta väistävä ajatus, että valistuneet
valtiaat tekevät joka tapauksessa puoles-
tamme päätökset, on periaatteessa näp-
pärä. Mutta systeemi kaatuu, mikäli hal-
lintavuoroon astuu seuraavaksi se valis-
tumaton öykkäri.

Ellei päättäjällä ole pelkoa tulla vaih-
detuksi seuraavissa vaaleissa, hän voi
hallita miten huvittaa. Ihmisen kyky
hyvään tekee demokratian mahdolliseksi,
ja hänen taipumuksensa pahaan tekee
sen välttämättömäksi.

Kunnallisvaaleissa olen tavannut suo-
sia nuorehkoja naisia. Nuoria ja lahjak-
kaita ihmisiä on hyvä saada päättäjän
paikoille, jotta he saavat kokemusta sys-
teemistä ja oppivat kantamaan vastuuta.
Tasa-arvon toteutumisessakin on vielä
tekemistä.

En tiedä, onko edellinen enää pätevä
perustelu. Yhä useampi nykyihminen
kun kannattaa tasa-arvoa. Ehkä voin jo
valita suosikkini molempien sukupuolten
joukosta.

Olen siksi toiseksi huomannut nuo-
rina pitämieni ehdokkaiden vanhenneen
sitä mukaa kuin olen itse saanut ikää.
Nykyään kolme- ja nelikymppiset tun-
tuvat melkein pä yhta
nuorilta kuin
parikymppi-
set muinoin.
Ehkäpä eläk-
keellä äänes-
tän oman ikä-
polveni iki-
nuoria neitoja
ja äijiä.

Palstalla kirjoittavat vuorotellen
yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta
sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

TIMO HARTIKAINEN

”Omien rajojen tunnistaminen ja oman keskeneräisyyden sietäminen auttavat jaksamaan niin äitinä kuin opettajana”, sanoo Pauliina Huhtala.

Kohti omannäköistä elämää

Pauliina Huhtalan matka omankokoiseen työhön ja elämän seestymiseen kulki Karjalan, kasvatuksen ja elämän ihmettelyn kautta.

Se oli yksi kesäinen hetki, kun **Pauliina Huhtala** ymmärsi miten hyvin asiat ovat. ”Ilmankos sulla on nyt niin seesteinen ääni”, sanoo lapsista toiseksi vanhin silloin soittaessaan äidilleen, joka ei ollutkaan kotona.

Seesteisyys ei johtunut vain siitä, että kuuden lapsen äiti oli Lintulan luostarissa aivan irti perheestään ottamassa omaa aikaa viikon verran.

”Koen, että elämä alkaa pikkuhiljaa muutenkin seestyä, alan löytää itseäni ja kuulla omaa ääntäni entistä selvemmin”, nyt 46-vuotias perheenäiti sanoo.

Muuruveudella navetan kivistä rakennetusta uniikissa talossa rouva Huhtala askeltaa lämmittämään rantasaunaa. Silloinkin, kun ei ole sulaa, järveen mennään, ja joskus talvella on jopa jääsauna lämmitetty.

Äidin tarpeet sivuun

Perheen nuorin **Niila** menee syksyllä esi-kouluun.

”Kun on vuosia perheessä ollut murrosikäisiä ja pikkulapsia, äidille tulee helposti tavaksi painaa omat tarpeet pinnan alle. Aina on jotakin akuuttia, aina on jotakin tehtävää, aina on jokin asia kesken.”

Pauliina tunnistaa itsessään äitimyytin: äiti osaa, äiti pärjää, äiti jaksaa, äiti kestää, äiti rakastaa. Sen lisäksi nykyäidin pitäisi vielä ”näyttää elämänhallintansa pitämällä kroppa kunnossa ja itsensä edustavana”.

”Kyllä meillä on paljon opeteltavaa armollisuuden löytämisessä. Mitä me muuta tarvitsemme, miehet ja naiset ja lapset ja nuoret, kuin armoa ja armollisuutta itseämme ja muita kohtaan!”

Lasten ja nuorten kanssa oma ehdottomuus karisee, on opittava antamaan tilaa ja unohtettava oma kaikkivoipaisuus:

”On vaikeaa suostua elämään hetkessä, varsinkin aikuistuvien nuorten kanssa. Voit neuvoa ja ohjata, mutta et hallita. Eivätkä minun ajatukseni ole aina heille mieleisiä!”

Epävarmuuden ja kasvun sietäminen ovat Pauliina Huhtalan mukaan jatkuvia tehtäviä, samalla omaa ahdistusta on kohdattava. Vastaavasti iloa ja rauhaa löytyy arjessa.

”Olen aikuisena löytänyt Isä Meidän -rukouksen: Tapahtukoon Sinun tahtosi! Jumalan tahtoon suostuminen ja Hänen armoonsa jääminen ovat opeteltavia asioita.”

”Elämää ei voi suorittaa. On hyvä herättää kysymys, mikä elämässä oikeasti on tärkeää? Omien rajojen tunnistaminen ja oman keskeneräisyyden sietäminen auttavat jaksamaan. Ja vielä kun muistaisi elää hetkessä ja läsnä!”

Rukous ja anteeksiantamuksen osallisuus kantavat perheenäitiä. Virsilaulu ja ilotarukous ovat jo lapsesta olleet tärkeitä.

Karjalansinistä pirttiin

Pauliina on kokenut löytävänsä itseään myös juuriltaan. Lukuisat matkat perheen kanssa tai naisten kesken rajan taakse Kar-

jalaan ovat auttaneet ymmärtämään elämää.

”Sukuni on Karjalasta. Äiti lähti evakoon Suojärveltä.”

Viime keväänä Huhtalan pirtissä maalattiin karjalansinisellä penkit ja lipasto, pöytä ja hylly. Vanhaan, halkeilleeseen ikkunanpokaan löytyi poikien iloisenvahvoja pastellipiirustuksia ja kattoon roikkumaan isännän heinäseipäistä lamput. Keittiön sivupöydillä kasvaa melkein läpi talven ituja ja vehnänorasta ja yrttejä.

”**Luottamus Jumalaan kannattaa ja elämä kantaa!**”

Katosta lattiaan ulottuvat ikkunat antavat hyvin valoa. Kesän kukkapenkien ja syksyn sadon sekä lasten kasvun ihmeitä seurattessa Pauliina Huhtala havahtuu aina uudestaan siihen, miten elämä on lahja.

”Elämä ja kuolema, syntymä ja kuolema ovat suuria ihmeitä. Elämä on rajallista. Sen äärellä ihminen joutuu aina nöyrytykseen.”

Tuota ajatusta nosti esille myös perheenäidin kesäisen Lintula-viikon aikana tapahtunut Igumenia Marinan kolari ja kuolema.

Pitkä tie ussanmaikaksi

Kun Pauliina aikoinaan lähti opiskelemaan teologiaa Tyrväältä Helsinkiin, ei pappeus ollut edes vaihtoehto.

”Oikeastaan ei edes uskonnonopettajuus. Minua kiehtoi erityisopettajuus ja sen haasteet.”

Pauliina teki erityisopettajan työtä mm. perhekodissa.

”Se oli raskasta ja voimia vievää työtä. Nyt kun olen ollut tavallisena uskonnonopettajana muutaman vuoden, tunnen löytäneeni omankokoiseni paikan. Erityisopettajan kokemuksesta on hyötyä, kun nykyään tavallisissa luokissa on monenlaisia oppilaita integroituna normaaliopetukseen.”

Pauliina Huhtala aloitti syksyllä Siilinjärven uskonnonopettajan virassa.

”Olen elänyt kauan pätkätyöläisen elämää ja tehnyt sijaisuuksia. Olen myös pohjittanut pappeutta, olisiko se ollut minun tieni. En näe sitä omakseni.”

Pauliina on omimmillaan nuorten kanssa.

”Sopivasti vääntöä, sopivasti huumoria, sopivasti hymyä, sopivasti välittämistä. Nuoressa näkee elämän voiman, ja kun avun tarvetta on, myös rinnalla kulkemisen vaikutuksen näkee. Nuoren rinnalla kulkeminen on kiitollista työtä.”

”Kun vielä saisi tuettua nuorta siinä, että luottamus Jumalaan kannattaa ja elämä kantaa!”

ULLA REMES